

NK:

O.
Ohio
mbus, Ohio
y City, Ohio
raville, O.
ter O.
Ohio.
rg, Ohio ée

Ohio
Ohio

NIA
W. Va.
ter, W. Va.
la, W. Va. ée

town, W. Va.

rg, W. Va.
Booth,
ille, W. Va.
owesville, W.

roy, W. Va.
ont W. Va.
gon, W. Va.
ert, elbert,

on, W. Va.
ta, W. Va.
it, W. Va.
Jones, W. Va.

is, W. Va.
ay, W. Va.
son, W. Va.
il, W. Va.
onongah, W.

W. Va.
s Dániel, Lo
területre.

NIA
le, Pa.
t Furnace, Pa.
ngdale, Chesa-
w-Kensington,

ro, Pa.
sker, Pa.
t, Pa., Clune

nford, Pa.
wood, Pa.
ricktown, Pa.
hastown, Pa.
ville, Pa.

ton, Pa.
shiny, Pa.
n, Pa.
doo, Pa.
y Glo és Nett

Cesepport, Pa.
lo, Pa.
sylvania, Pa.
elton, Pa.
zin, Pa.

uction, Pa.
Salem, Pa.
sboroo, Pa.
eter, Pa.
eth, Pa.

urg, Pa.
iler, Pa.
brook, Pa. ée

Lynn, Pa.
mont, Pa. Mt.
hamoklin, Pa.

grh, Pa.
Lucerne Mines,

quippa, Pa.
City, Pa.
r, Pa.

ll, Sharpville,
Middlesex, Pa.
gastown, Pa. ée

rdale, Pa.
be, Pa.
ell, Pa.

er, Ill.
ent, Ill.
rk, Ill.
ringfield, Ill.
ardsville, Ill.

on, Ill.
r, Ill.

RK
nfield, N. Y.
SEV
Newark, N. J.
et, N. J.

Springa, Wy.
A:
Ind. és Ham-

neill, Ind.
Bend, Ind.

IA
Pocahontas, Va.
le, Va.

la, Va. Stonega,
Va., Calvin, Va.

IV
eauty, Ky.
Ky.
AN
roit, Mich.
DO
llar, Ohio

ANIAI
FOINK
ÉBÉ!

inel Pennsylv-
kó előfizetőin-
elandból utazó

BAUER
Magyar Bá-
etével és fel-
lőfizetések fel-

ANYÁSZLAP.

MAGYAR BANYÁSZLAP

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

Ki merészelné elcsüggedni? Emődy és Tárkányi szabadon

Ezer keresztet rakott az élet a bányászra.

És ezerszer veszt el a munkásember a reményességét.

És ezerszer úgy érzi, hogy hiábavaló a küzdelme, hogy örökre leteszi a csákányt a kezéből.

De a kötelesség ott tartja a bányában, a család számára kenyér kell és a bányász nem derzálja a családját.

Ezer keresztet rakott az élet miránk is.

A hozzánk érkező levelek mázsányi súlyokat raknak a szívre és a lélekre, mert tele vannak jajjal, bajjal, zokszóval és bizony sok esetben nem nyújthatunk segítséget.

Munkátlan emberek, beteg emberek, megsejült emberek, elcsukott magyarok, megfáradt bányások keresnek fel bennünket ügyes-bajos gondjaikkal és néha bizony csüggesztve meresztjük a szemünket az előttünk halmozódó levelekre.

Néha úgy érezzük, hogy nem bírunk a munkákkal, hogy még egy sebet nem hegesztünk be, már kettő nyílik a helyébe. Hogy még egy embert nem vigasztalunk meg és már tíz között be hozzánk a bánattal.

És hogy talán hiábavaló a küzdelmünk, hiszen minden bányász-bajra mi sem tudjuk az orvoslást megtalálni.

Mikor azonban egy-egy nap erősebben panaszozunk, hogy nálunkra, mikor egy-egy nap kétségben vagyunk, hogy kell-e küzdeni, érdemes-e tovább vinni ezt a nehéz, de szent keresztet, a Gondviselés napja besüt hozzánk egy-egy pillanatra.

Hetek óta írjuk, ösztintén és egyenesen panaszozunk, hogy nehezen megy a lap kiadása, hogy küzdelmeink vannak, hogy gondok közt élünk és nem panaszkodunk hiába. Valamint hogy azok sem panaszkodtak még soha a Bányászlapnál hiába, akik bajban voltak és segítségre szorultak.

Ennek a hétnek is meg volt a maga baja, bánata, a maga súlyos terhe, ezen a héten is elfáradt a kezünk, megfájdult a szívünk, mert azt sem tudjuk, merre kezdjük a munkánkat.

Az egyik testvérünk kisleánya az egyik szemét elvesztette; kárterítést kellene szerezni az ártatlan apróságnak, mert a mások könnyelműsége okozta a vesztését.

Egy öreg magyar bányász elköszönt ettől a világtól, ki kell kutatnunk, hogy honnan jött és kik maradtak az Oházában utánna.

Az egyik magyar bányász házat vett és csak két év után, most tudta meg, hogy nem azé volt a ház, aki azt neki eladta. Most keressük ki ennek az embernek a pénzét és az igazságát.

Charlestonból rab magyarok fizetéssel, amit ezen a héten kirtak, hogy segítsük ki őket, ha lehet, a börtönből.

Baj, panasz, szomorúság és nyomorúság, mi vagyunk a le-téteményesei az elhagyatott embereknek.

"Istenem, mi jön még a héten azon kívül, hogy jön a papír-számla és hogy szombaton pedát kell adni a nyomdászoknak" — így sóhajtottunk fel egy regge-len a szerkesztőségben.

És jött valami csakugyan még, Valami, ami elfelejtettünk velünk minden bajt és minden küzdel-met, minden fáradságot és min-den keresztet és amit fizetés-

szel, amit ezen a héten ki-
altak a mi részünkre azok a
bányások, akik sokan bizony
nálunknál is szegényebbek.

Egy levél fekszik előttem, mi-téteményesei az elhagyatott em-
tagadás, felhős a nézésem, köny-
nyes a szemem, ahogy a papi-
ron levő írást nézegetem.

Szívek beszélnek mi hozzánk, szívek melegsége a mi takarónk, szívek szertette táplál bennünket.

De soha szebb levél, soha drá-gább írás nem jött hozzánk, mint amilyent Johny P. Bernath küldött a számunkra Glen Jean-ről, West Virginiából.

Itt közlöm a levelét keretben.

RÁMÁZZÁTOK EZT A SZIVETEKBE, BANYÁSZOK!

Glen Jean, 11—16—31.

Dear Sir:-

I write in a few lines to answer your very kind letter. When I read what you said in the letter I felt very sorry for the press that is in such a bad shape.

I will tell you the Gods truth I don't work over one or two days a week and hardly have anything to eat, but here I am sending two Dollars which is hard for me to get rid of. But because I like to read the paper that you send us why I am glad to send it. This is everything I can send now.

My father has been dead for two years and that is why I am writing English because I can not write Hungarian. Good bye.

Your true friend

JOHNY BERNATH,
Box 101. Glen Jean, W. Va.

Dear Johny Bernath:-

Your letter meant Thousana times more to us, than your Dollars.

Many of the Hungarian boys are ready to deny their Mother and their Father, for fear of being called a hunky or a foreigner.

You will never realize what did it mean for us to get your letter and we will try to re-pay you for the joy and pleasure your letter caused us, by sending you another paper free of charge from December. It is called The New American, and it will tell you all about your father and the people of your extraction.

From your letter we understand, that you are not ashamed of being an American of Hungarian descent, and when you will read The New American, you will be proud, very proud of your parentage.

God bless you Johny Bernath.

nek, gavalléros nagy fizetésnek, mert megérdemli azt is, hogy rá-fogadunk el a sorstól legalább mázsa azt be minden magyar bányász a szívébe.

Johny Bernath ott nőtt fel, ta-lán ott is született a west vir-giniái hegyek közt, amerikai gyerek, aki mégis hozzá tarto-zik a mi táborunkhoz, azokhoz a magyarokhoz, akik úgy hívják egymást, hogy: "bányásztest-vér".

Johny Bernathot belökte az élet gyerek-korában a bányába, sokat nem járt az iskolába és le-hetnek emberek, akik nála cí-f-násmód, ami felérne azzal a nagy

De ez a gyerek azt írja ne-künk, néktek bányások, hogy ő magyarul nem tud írni, de a mi lapunkat, a Ti lapotokat olvassa. Mert szereti azt olvasni.

Ez az amerikai gyerek a ma-gyar újságot szereti, azt akarja olvasni.

Kicsoda magyar kívánna ennél szebb levelet és drágább írást?

Kicsoda magyar kívánna ennél nagyobb bért és jobb fizetést? És ki merne elcsüggedni, bá-nyások, amikor az öreg magyar testvéreken kívül ilven Johny Bernathok vannak közöttük?

Kinek lenne szíve abba-hagy-ni ezt a munkát, ki óhajtáná le-tenni ezt a keresztet, mikor Johny Bernath azt írja, hogy fáj neki a magyar újság küzdel-me és szegénysége.

Ki érezné magát igazán sze-génynek, amíg ilyen táborok a szolgája, ki merne, ki akarna ilvenkor egy pillanatra is arra gondolni, hogy derzáljon.

Nem lehet, bányások!

Nem lehet és nem szabad!

Ez az újság élni fog, ennek az újságnak élni kell, nemcsak ad-dig, amíg magyar bevándorlók küzdenek a bányákban, hanem egészen addig, amíg a Johny Bernathok olvasni kívánják ezt a magyar újságot.

Bányások!

Kinek van közületek szíve hozzá, hogy Johny Bernathot, meg az újságját cserben hagy-ja?

Nekünk nincs! De Nektek sincs, bányások!

És az Isten úgy segít ben-nünket, ahogy egymást segítjük.

SZTRÁJK LESZ AVELLÁN?

Az Avella, Pa.-ban lakó bányá szok sztrájkra készülnek. Munka-béreik olyan alacsonyak, hogy abból teljesen lehetetlen életüket tovább tengetni és így megpró-bálják, hogy a sztrájk fegyveré-vel küzdjék ki a nagyobb darab-kenyeret.

Ma Avellán 30 centet fizetnek egy tonna szén ladolásáért, 7 dollár 75 centet egy shifta belső és 2 dollár 25 cent egy shifta a külső kompánia munkásnak.

De ez sincsen minden nap, mert hiszen a bánya csak 3-4 napot dolgozik.

GAZROBBANÁS BUCKNER. ILL.-BAN

A Buckner, Ill.-i bányában gázrobbanás történt, mely egy bajtársat megölt, többeket pedig többé-kevésbé súlyosan megse-besített.

A robbanás után tüz keletke-zett, melyet csak nagy erőfeszí-téssel tudtak eloltani.

Sera János magyar bajtársunk kezén, arcán és hátán szenvedett súlyos égési sebeket.

Örömmel jelentjük e lap ol-
vasóinak, hogy amiért annyit
küzdöttünk, amiért az amerikai
köczázatot, ez esetben Tárkányi
János logani kereskedő vállalta
a biztosító társasággal szemben
a lapnak olvasói annyit áldoz-
tak, beteljesedett: az ártatlanul
a kezességet. Tárkányi János er-
re hajlandó is volt, de erre nem
börtönre ítélt Tárkányi István és
Emődy János e hónapnak tizen-
sárnap délután a rossmorei Ki-
kilencedik napján visszanyerték
szabadságukat.

Igaz, hogy a bíróság az új tár-gyalásig, január 13-áig helyezte
10,000—10,000 dollár biztosíték
mellett őket szabadlábra, de nin-
csen semmi kétségünk, — a fel-
sőbb bíróság döntése után —
hogy az új tárgyalás csak fel-
mentésükkel végződhet és így
minden okunk meg van azt hin-
ni, hogy amikor e hó 19-én a két
fiu elhagyta a prestonsburgi bört-
önt, akkor attól végbucst vet-
tek.

Amíg idáig jutottunk, sok küz-
delmet, sok harcot folytattunk
Mi mindíg, az első perctől kezd-
ve bízunk a sikerben.

E hó 10-én tudatták velünk
Prestonsburgból, hogy a bíróság
hajlandó a fiukat szabadlábra he-
lyezni 10,000—10,000 dollár
bónd mellett.

Mínthogy ilyenkor bond társa-
ság csak abban az esetben haj-
landó vállalni a kezességet, ha
kétszépben leteszük náluk az
összeget, gondolni sem lehetett
arra, hogy ilyen uton a gyere-
keket ki tudjuk szabadítani.

Egyetlen mód volt előttünk a
kiszabadításukra. Az, hogy a bi-
rói sikerül rávennünk, hogy fo-
gadjon el biztosíték gyanánt
Martin Countyban fekvő ingat-
lanokat. Floyd megyében nincse-
nek ingatlanl bíró magyarok.
Értésítettük is nyomban Tár-
kányi István édesapját, meg az
őreg Emődyt is, hogy kérjék
le a még Beauty (Himlervil-
le)-n lakó magyarokat, akik in-
gatlanokkal rendelkeznek, hogy
jöjjenek el 16-án Pestonsburgba,
hogy készen legyünk arra, hogy
ha a bíró hajlandó a beauty-i in-
gatlanokat elfogadni, nyomban ki
is vehessük a fiukat.

En magam november 13-án
utaztam le Ashland, Ky.-ba, ahol
a Táborny Oszkár logani magyar
ügyvéddel találkoztam. Ott vár-
tak már Schuster József, akiért a
ashlandi és bprestonsburgi ba-
mteri vállaltak kezességet és a ki-
tional Miners Unionhoz tartozó
már szabadon volt, valamint tak.
ügyvédei.

Ott tudtam meg, hogy a bíró
nők, hogy a United Mine Wor-
ragaskodik a 10,000 dolláros
bondhoz és bizony félttem, hogy
de a bünük az volt, a drákió ité-
mi a két fiuért 20,000 dollár ára
letet azért varrták a nyakukba, kentse-
mert a vörös szervezethez tar-
toznak.

Mi nem vagyunk hívei a Na-
tional Miners Unionnak, mert az
olyan fontos dolgaink, amiket
meg kellett beszélnünk.

Arra készültünk, hogy ha mé-
gis találának egy bond társa-
ságot, mely legalább az egyik fiu-
közé hozzá, hogy ki milyen po-
járt kinyitja.

ért hajlandó volna a készpénz le-
tétbe helyezése nélkül vállalni a
Danten van és nem várhattunk,
míg az onnan megérkezik.)
Prestonsburgban újra abban
az irányban kezdtük meg a mun-
kát, hogy a bondokat legalább
5000—5000 dollárra tudjuk le-
szállítani.

Igy kerültünk aztán — most
először — "kereks asztal" mellé
Claude Stevenssel, az ügyész-
szel.

Érdekes volt találkozásunk,
tárgyalásunk, de erről nem áll
módomban részleteket leírni.
Csupán annyit, hogy megígérte,
hogy nem fog olyan "akadályo-
kat" gördíteni a fiuk szabadulása
elő, melyet ne lennének képesek
elhárítani.

Mi ennek az ígéretnek is na-
gyon örültünk és aztán Wheeler
bíróhoz mentünk, aki szintén ezt
ígérte nekünk.

Ezután nekem haza kellett
vállani. (Azért nem került
(Folytatás a 8-ik oldalon)

ÖTEZER BANYÁSZ VAN KENTUCKYBAN MUNKÁTLANUL

Kentucky államban most vé-
geztetett az állam kormányzója
vizsgálatot abból a célból, hogy
célből, hogy szegény, teljesen munkátlan bá-
nyászokról senki sem gondosko-
dik. Városokban, ha valaki tel-
jesen letörök, vannak intézmé-
nyek, melyek valamelyest mégis
csak segítik az arra szorulókat,
de ilyesminek nyomát se lehet
találni a Kentucky-i bányavidé-
ken.

Akik dolgoznak egy-két napot
egy héten, azok is olyan nyomor-
ban vannak, hogy azt városi em-
ber alig tudja elképzelni.
Kentucky állam kormányzója
minden módon igyekszik segíte-
ni ezen a helyzeten, csak az a
van az államban, akik sehol, kérdés,
lesz, módjában áll-e majd a se-
gítés.

CSAK KÖTELET NEM ADTAK

Pennsylvaniaiban, Washington litikai hitvallást ismer el a ma-
Countyban üldözöbe vettek egy géának.

A Washington megyei bíróság
nem így gondolkozott, mert egy
csomó bányászt tizenöt hónap-
tól két évig terjedő büntetésre
ítélték.

A Civil Liberties Union most
azon küzd, hogy ezt az érthe-
tetlen és menthetetlenül szigorú
és igaztalan súlyos ítéletet csök-
kentse.

Erre azonban nem nagyon sok
a kilátás, mert az éhes gyomru
és lázongó bányászokat legszíve-
sebben a géppuskák élé állíta-
nás a bányabárok kezén levő ha-
tóságok, amelyek csak éppen
hogy kótelhalálra nem ítélnék
mindenkint, aki manapság a szá-
ját kinyitja.

Takaritson meg egy dollárt HÁROM DOLLÁR LESZ

Aki előfizetését november folyamán megújítja, annak még csak két dollárt kell fizetnie. Akinek nem járt le az előfizetése, az is beküldheti két dollárjával a megújítást, ha azt már MOST BEKÜLDI. AKI HÁTRALÉKBAN VAN, AZ SZIVESKEDJÉK A HÁTRALÉKÁT RENDEZNI.

MAGYAR BANYÁSZLAP, 8630 BUCKEYE RD., CLEVELAND, OHIO

A Nagy Nyugat Legendái

Irtam már arról, hogy ezer-nyolcszáz körül milyen vallási téboly futott végig az országon. Ha ennek a vallás-mániának az okait keressük, könnyen meg lehet értenünk, hogy az elérte az új ország lakosságát.

A szabadságharc leszakította az anglikánokat az angliai anyae gyház kebeléről és nagyon természetesen, hogy a lázadás levegőjében az új alakulatok sokkal több szabadságot ígértek.

Az Európából egyre érkező kalandorok, a kimenekült tehetőségek, a kihajszolt félbolondok, a fegyház elől szökött desperádók tömegesen igyekeztek és mentek a frontierokra, a végek-re, ahol a törvényes rend nem volt soha egészen beszervezve.

Ha ma valahol a polgárság megalakította a törvényes szervezetet, a pionerek nagyrésze holnap tovább ment és az egyre előre törtető uttóról mindig törvényes renden kívül éltek.

Ezeknek a fékezésre, a vad emberi indulatok leemésztésére is szükség volt a vallásra.

Akik a New England államokból azért jöttek, mert nem bírták már el a papokrácia uralmát, — nem szabad elfelejteni, hogy ott a háziorvosiakat akkoriban még égették és hogy ott vasárnap főzni még tilos volt — azok mégis szükségét érezték valami vallásnak.

És akik az erdő rengetegekben csináltak egy tisztáson otthont maguknak, azok társadalmi érintkezést kerestek, amit szintén az egyházak kínáltak a leggyorsabban a számukra.

A kormány maga is rajta volt, hogy különösen a végeken a protestantizmust pártolja és terjeszse.

Louisianát katolikus lakossággal együtt megvették, Mexicon a kormány szeme állandóan rajta volt és a déli, meg a délnyugati határokon a protestáns hit volt a yankee érdekek egyik bástyája.

A rabslolgák számára is szükség volt valamilyen vallásra.

Amíg őseik woodoo istenét tisztelték, addig a teleses mindig rémületben élt mellettük, mert addig mindig emlékeztek Afrikára és a — szabadságra.

A vad, műveletlen négerség nem volt rá készen, hogy a meg bocsájtó keresztény Istent változtatás nélkül elfogadja, az ő számukra temperamentumot kellett vinni valamelyik szektába.

Meg lehet érteni, hogy ennyi szükség nemcsak vallást, hanem valóságos vallási düht hozott az országra és az emberek elkezdtek — rángatózni.

Egyszer megírtam már, hogy miképpen bomlott a protestáns lakosság szektákra, nem akarom azt újra ismételni.

Csak emlékeztetni kívántam az olvasót, hogy ez a kor volt a vallásos őrvongás korszaka az országban, mert csak így érthető, hogy megszületett ebben az időben a — mormonizmus.

Az is érthető, hogy a mormon hit fonákságait akkor meg lehetett alapítani az Egyesült Államokban.

Mikor Floridában vagy Californiában nagyon kerestek a föld akkor azonnal ráveti magát az üzletre egy csomó — szélhámos.

Mikor valami nagyon keresett portéka, mikor valami nagyon divatban van, azonnal megjelennek körülötte azok a kalandorok és csalók, akik tisztességtelen üzletet akarnak csinálni a dologból.

A vallásos őrvongás korszakában nem volt minden szekta-ala-

pitó prédikátor bolond és nem volt mind szélhámos.

De akadt köztük mindkettőből elegendő.

Bolondok, félbolondok, gonosztevők, kalandorok, akik nagy-szerű érvényesülési alkalmat láttak egy-egy új vallásban.

Aki a civilizációnak hátat fordított és bement az erdőbe, az mindig valami újat keresett, az soha nem volt semmivel megelégedve, annak könnyű volt egy új vallást eladni.

Minél több izgalmat ígért egy-egy vallás, minél több hisztériával voltak a szertartások összekötve, annál biztosabban talált vert az a pioncernél.

Mentek hát tömegesen a prédikátor, a hittérítő, a vallásalapító pályára.

És nem talált senki meglepőt benne, mikor megjelent a színen Smith próféta, aki egy egészen eredeti, egészen új vallást hirdetett az emberek közt.

Nincs hely ebben az írásban arra, hogy Smith egész pályafutását megírjam.

Szegény farmer gyermeke volt, akiről azt állítják, hogy a munkát tulságosan nem szerette és hogy — legalább gyerekkorában — epileptikus rohamok gyötörték. Magyarán mondván nyavalytörős beteg gyerek volt.

Egyszer az alig felerdült suhancot látomások kezdtek vizitálni, az Istennel társalgott, aki vagy személyesen, vagy a Szentlélek útján elvezette őt egy elájtott aranykönyvhöz.

Ebben az általa kiadott aranykönyvben nagyon érdekes dolgok voltak megírva.

Meg volt írva benne a többek közt, hogy az amerikaiak az Isten kiválasztott törzseiből szakadtak erre a kontinensre. (Amely valamikor össze volt növe az Óvilággal.)

Hogy itt is gonoszak voltak és gonoszágaikért a bőrük színt az Isten elvette és a kiválasztott népek elfajzott csoportjából így lettek az indiánok.

A törzsnek az a része, amely hűséges maradt az Istenhez, a fehér fajt hozta ebbe az országha és így az aranykönyvet az Isten most — a Smith útján — átadta az ő kezükbe.

Volt aztán bele írva ezen kívül is sok zagyaság, amelyet részben a mormonok könyvéből már kihagytak, de amelyek nagy részét az olvasók még megtalálhatják a "The Book of Mormon" könyvében, a mormon bibliában.

Smith-hez különösen kegyes volt a Szentlélek.

Nemcsak kiadta az aranykönyvet a számára, hanem képessé tette arra is, hogy az állítólag egészen idegen jegyekkel írt könyvet elolvassa és annak tartalmát megértse.

Annnyira megértette, hogy azt le is másolta, minék utána az aranykönyvet a szentlélek Isten újra visszavitte oda, ahonnan azt a Smith számára elhozta.

Később akadt ugyan egy könyvkiaadó, aki esküvel tanusította, hogy ezt a könyvet nála már egyszer kiadásra felkínálták és előjött az a félművelt kalandor is, aki állítólag a könyvet szerezte; Smith azonban akkor már próféta volt és a mormonok természetesen nem adtak hitelt ezeknek a hamis tanuknak.

Ők a könyvet a próféta útján kapták a Szentlélektől és ehhez a verzióhoz ragaszkodtak akkor is, épen úgy, mint manapság.

Olyan csodálatos az emberi hisztériakészség, hogy mindig hajlandó a misztikumot és a rejtelmet meghallgatni és elhinni; még

akkor is, ha ezt egy műveletlen és tudatlan kalandor adja be a számukra.

Smith elkezdett prédikálni, csakhamar a tsvéreit segédprófétául fogadta és azok is prédikáltak.

A mormon hit és a mormon üzlet hirtelen elkezdett terjedni. Nem ugyan New York állam-ban, ahol Smith próféta felnőtt és ahol a szent aranykönyvet megtalálta, hanem a frontieron, ahol minden új szektának talajt találtak az alapítók.

Előbb Ohio-ban kísérletezett az új Szent, utóbb Missouriba ment, ahol komoly méretet kezdett ölteni a mormonizmus.

Smith próféta az első perctől kezdve összekötötte a vallást az üzlettel.

Mindegy most már, hogy ezek az üzletek rá nézve sokkal kedvezőbbek voltak, mint a mormonokra, az is mindegy, hogy az üzleteinek a nagy része legalább is kétes volt.

Elvitázhatatlan tény, hogy Smith és későbbi apostolai épen ezzel erősítették meg a szektát is, mert a gazdasági közösség és a későbbi gazdasági co-operáció vitte el a mormonokat abba az új Canaánba, amit a kösziklák és sivatagok helyén nekik maguknak kellett csinálni.

A Smith hívei az első perctől kezdve olyan szoros co-operációban éltek egymással, hogy félmeddig kommunizmusnak lehetne az első éveket nevezni.

A földjeiket ugyan külön-külön művelték, de a termést együtt értékesítették, a szükséges dolgokat Smith — a templom — szerezte be a számukra és a jövedelem lényeges részét leadták a templomnak, illetve azt mindjárt elvette a templom, a mikor a portékát eladta.

Smith természetesen bankot is alapított, ami akkor könnyen ment és ami csakhamar megbukott, de a bankbukásnál csak a keresztények szenvedtek. A mormonok állítólag smmit nem vesztek, mikor a templom gazdasági vállalkozásai nem akartak bevélni.

A mormon egyház rohamos emelkedése egyre több prófétát igényelt, tehetséges kalandorok csatlakoztak az alapító fékerhez, és mert a templomnak egyre nagyobb lett a jövedelme, egyre több hittérítőt küldtek szerte-szét a világba.

Nemcsak a keleti államokból, Európából is egyre érkeztek az új hitre tért testvérek — és különösen testvérnők — és a templomnak kifizetődött az is, hogy a nincstelen emberek farmjait felszerelje, vagy a nincstelen európai emberek átszállításáról gondoskodják.

Minden új testvér új erőssége volt a csoportnak, mindnek a munkája új profitot, új gazdaságot jelentett az egyháznak.

A próféta és az új hit szigorú asketika életet mér eleinte a hívőre, a munkán és imádságon kívül más szórakozás nem akadt a számára.

Ez a hit és a szoros co-operáció azt eredményezte, hogy a mormonok erősen bókigultak, ami azonban semmi jót nem hozott eleinte a számukra.

Két évtizedig élt volt arra, hogy Missouriban a mormonok szektáját erőssé, gazdaggá és irigyeltté tegye, de ez a szerencse nem járt magában.

A fanatizált mormon csoport a jólétekből azt magyarázta, hogy kiválasztott népei az Istennek, hogy lenézhetik azt, ak inem mormon és hogy szemtelenkedhetnek

ELVÉGEZTETETT

A november harmadikán tartott választások kilökték az olajpárt az uralomból.

A Fehér Házban még benn ülnek, a senátusban még többségük van, de a congressus alsó házat nem adta a kezükre a polgárság.

Az a pár congressman, akiket november harmadikán küldtek ki Washingtonba, új irányt szab a parlament alsó házában a munkában.

Egy vagy két szótöbbséggel fognak a demokraták rendelkezni, de ez az egy-két szó elég ahhoz, hogy utját állják az olajpárt korlátlan uralmának.

Annál fontosabb, annál súlyosabb Hooveréknek ez a veresége, mert épen a congressus alsó háza volt eddig alázatos és engedelmes szolgálja a Fehér Háznak.

A senátus republikánus oldalán több volt a gerinc és az önállóság, mint az alsóházban, ahol valóságos szavazó-masinája volt az elnöknek.

Hónapokon át találgatták, hogy melyik pártnak lesz december után többsége, hónapokon át "hajszálon" mult, hogy egyik, vagy másik pártnak lesz egy vagy két szótöbbsége, ma már nem kell találgatni.

Az ország szavazó polgársága kinyilatkoztatta, hogy torkig van az olajpárttal, hogy ki fogja azt a hatalomból söprözni, mi helyt arra alkalmat ad az alkotmány.

Hooverék már tavaly elolvasták a falon az írást, ha akarták, mikor az általános congressusi választáson olyan csufos vereséget szenvedtek.

A november harmadiki választások már nem falon-való írást, hanem bizonyosságot jelentenek arra nézve, hogy az olajpárt kilöközik a hatalomból minden vonalon, a legközelebbi választáson.

Talán nem sokat nyer a változással a polgárság.

A demokrata párt régen szakított Jefferson hagyományaival, régen oda dörgölődött azokhoz a husos fazekakhoz, amelyeket a Wall Street kalózái kavargatnak.

Mikor az ipartelepeknek délre való csalogatását megkezdtek, egyszersmint szerelmet vallottak és fogadtak a tőkének. Egyelőre titkos és tiltott szerelmet, de amelyet törvényesíteni fognak a jövő évi választások.

Nem nyerünk tehát a demokrata uralommal sem nagyon sokat, mert rendszerváltozást nem remélünk.

De korruptabb semmi esetre nem lehet a mai ellenzék, mint az olajpárt és talán kevesebbet blöffolnak az országnak.

Ha azonban semmit nem jelent az uralom-változás, akkor is köszönettel és hálával veszi majd a polgárság, hogy az olajpárt helyett ezentúl a demokraták fognak kormányozni.

Mert ha nem lesz különbség a két párt közt, aminthogy félünk kell tőle, hogy nem lesz köztük különbség, akkor végre a legjámborabb szavazó is látni fogja, hogy mindkét régi párt a nagytőke kezében van.

Akkor végre látni fogja az egész ország, hogy nincs semmi lényeges különbség közöttük és akkor talán kikényszeríti a két párt liberális és radikális elemeit egy új pártba.

Amely nem új jelszavak mellett fogja a régi játékokat folytatni, hanem új elvek alapján követeli a maga számára a kormányzást.

Mindenképpen érdekesnek ígérkezik a következő két esztendő.

a körülöttük szervezetlenül élő keresztény pioneerrel.

Részben a keresztények érthető irigykedése, részben a mormonok szintén érthető nagy arroganciája aztán az első mormon-üldözéseket elhozta magával és csakhamar menekülniök kellett az otthonukból, Missouri államból.

(Folytatjuk)

Nagy KARÁCSONYI TÁRSASUTAZÁS a Szülőhazájába

S. S. LEVIATHAN

(A világ leghíresebb hajója)

DECEMBER 12-én - - - - - (Cherbourg-on át)
(Indul d. u. 1:30 kor, Pier 86 North River, New York)

A társasutazást Turck József ur vezeti személyesen, aki a tengeri utazás egyik legalaposabb szakértője. Turck ur gondoskodni fog a kényelméről, felügyel a podgyására és a külön vonatokra való átszállásnál, amelyek már várni fognak és gyorsan és biztonságosan viszik majd el haza a szeretői körébe.

S. S. PRESIDENT ROOSEVELT

DECEMBER 9-én - - - - - (Cherbourg, vagy Hamburgon át)
(Külön felügyelet és vezetés alatt)

Látogassa meg szeretteit odahaza az eljövendő karácsonykor. Elvezni fogja a gyors, kényelmes utazást, amely azonfelül a legolcsóbb is, amit kaphat.

Forduljon a helyi hajóügynökséghez, vagy erre a címre

UNITED STATES LINES

CLEVELAND OFFICE

Robert E. Good, Gen. Agt.

616 Superior Avenue

GENERAL OFFICES

45 Broadway

New York City

anarchikus nagytőkét szolgálta, mondott a polgárság az olajpárt November harmadikán finishtaljas uralmának.

MINDENFÉLE

NYOMTATVÁNYT

MEGHÍVÓKAT, BALI BELÉPŐ JEGYEKET, ALAPSZABÁLY-KÖNYVEKET, LEVÉLPAPIRT, BORÍTÉKOT ÉS MINDENFÉLE EGYLETI ÉS ÜZLETI NYOMTATVÁNYT LEGÍZLESESEBB KIVITELBEN, A LEGGYORSABBAN ÉS LEGJUTÁNYOSABAN ÁRON KÉSZÍT A

MAGYAR

Bányászlap Nyomdája

Ohazai mesék

LESZ MÉG KIKELET

Írta: SZENTIMREI MÁRTHA

(Folytatás)

— És az a főzet köpnivalóan keserű. Én átszöktem, mert két kezem után élek, Akiknek családjuk van, kénytelenek úgy tenni, mintha huznának az új urakhoz. Hanem azért, ha egyszer jönnek a magyar katonák, mind segítenek a csekeket kikergetni.

— És ha nem jönnek soha?

— Az nem lehet! — mondta Kleve mély meggyőződéssel.

— A cseh határ Esztergom alatt van. Csonkamagyarországot négyfelől támadhatja meg az ellenség, melynek hadihajói, repülőgépei vannak, — bennünket lefegyvereztek — mit tehet a kifosztott, megbénított magyarság a tótokért?

Kleve keserves arcot vágott. Szívét úgy szorították ezek a szavak, mint törött lábát a gipszötés.

— Majd az idő kiforogja...

Tőle több bölcsesség igazán nem telhetett s Ferenc abbahagyta a politizálást, amihez különben se volt kedve. Elbucszott Klevétől. Ujabb két koporsót hurcolt magával. Bár láthatatlanul, mégis rettenetesen reá neheztek. És mégse osztotta meg terhét nagy-

anyjával. Az áldott lélek reménykedett néha. — Ugy érzem, gyászúeid egyszer csak betoppannak hozzánk. És ha vagyonukat cseh koronákba fektették, akkor módjukban áll, hogy egyetemi éveid alatt támogassanak.

Higye ezt tovább is a drága nagyanya s ne sajnálgassa őt! Ha átverekedi magát az érettségiig, mint egyetemi hallgató se csüggel el.

A nyolcadik osztályt végezte akkor mondhatatlan küzdelmek között. Tanítványai fogtak s akik még igénybe vették, rosszból fizettek. A háboruskonjunktura megszüntével ugyanis a hadigazdagok leg többjén beteljesedett az az örök törvény: "Ebült gyűlt vagyon kutyáulvész". Ismét dolgozni kellett volna a megélhetésért, még pedig keményen s attól már elszoktak. A költségek életmódra lemondani nem tudtak, így aztán sokan követtek el mindenféle törvénybeütköző cselekedetet.

A Markó utcai fogház falai közé olyan urak és hölgyek vonultak be pihenni, kik a magyarság nagypéntekjén is pogány örömmel farsangoltak.

Tanítványok híján Ferenc egy kisebb moziban a zongorista szerepét töltötte be.

Ifju volt és szép. Nagyanyja, aki mindig ott-hon ült, féltette, hogy ebben a veszedelmes korban végzetes hatást gyakorol rá az éjelenés s elsüllyed Budapest iszapjában. Mert szép meztelen női karok nyulnak ki onnét — még szegény fiuk után is. Azért gyakran tanácsolta Ferencnek, hogy tudakolja meg, K... grófnő palotájában svájci címét és írjon neki.

— Apádat annyira kedvelte, hogy bizonyára támogatna téged is, ha hozzá fordulnál. Feri mindig azt felelte:

— Az érettségim után nyomban írok neki és támogatását sokkal nagyobb dologhoz kérem, mint az én tanulmányaim. Ha valóban kedvelte apámat, nyujtsa segédkezet ahhoz, hogy megtudjuk, miért nem tért haza?

Nagyanyja sóhajtott s a sóhaj azt is jelentette, hogy előre borzad attól, amit meg fog tudni. Aztán kötelességének tartotta, hogy így szóljon:

— Egyik kérésed nem zárja ki a másikat. És ha apádat megkérdezhetnénk, azt felelné, hogy a te jövőd fontosabb neki mindennél. Te túlságosan önértékes vagy, drága unokám s ezért mindig keményebb küzdelmet

lesz, mint azoknak, akik némi megalázkodás árán szívesen könnyítenek sorsukon.

— Apám nem volt önértékes az én koromban?

— De igen! Hanem ő egészen más viszonyok közt nőtt fel.

— Én pedig nem engedem, hogy a mai viszonyok kiöljék belőlem, vagy bemocskolják a tőle öröklött jellembeli tulajdonságaimat. A viszonyok változandók, a férfierevények pedig ugyanazok az emberiség egész történetében.

(— A történelemben igen, de az életben nem — akarta mondani Rozsondayné, de hallgatott. Ki csodálkozhatna azon, hogy végül mindig ő hajlott meg unokája előtt, aki egy elpusztult család utolsó virága volt életében.)

Pár hónappal az érettségi vizsgálatok előtt egy osztálytársa mutatta Ferencnek az egyik napilaphon a következő felhívást:

"Keresem Dr. Tusa László volt árva-áraljai könyvtárnokot, elhunytá esetében hozzátartozóit. Dr. Vidovich Amandeus, ügyvéd. Stefánia ut 22, I. e. 9. sz."

— Dr. Vidovich... ki lehet az? — kérdezte otthon nagyanyjától.

— Nem tudom. Talán szegény apád bajtársa volt a harctéren. Mindenesetre jelentkezze nála.

— Haladéktalanul.

Ferenc felvette jobbik kabátját. Az is a legolcsóbb szövetből készült, de akármit vett fel, elegáns volt benne. Egy confectio üzletben egyszerűen azt mondta neki a tulajdonos, hogy ezért a tulajdonságáért alkalmazná is, de Budapesten csak próbákisasszonyok vannak, még nincs nincsenek próbaurak, mint Párisban.

Ferenc belől csupa izgalom és remegés volt ezen a tavaszi napon. A tavasz máskor is felzaklatta, de egészen más okokból, mint a vele egykorú diákokat. Ilyenkor rabnak érezte magát a köröngtetegben. Álmában az árvaifakadó erdősegekben kószált, nézgilaltu tavaszi szél simogatta s hallotta a Ferenc torony körül fészkelő fecskék ficsérkelését. Honvágya volt.

Szaladt vele a villamos, szemközt fiatal leány ült, kis pesti csirkefogó, aki nagyon igyekezett magára vonni a csinos diák figyelmét s bosszankodott, hogy az állhatatosan az ablakon néz ki.

A Stefánia uti szép villák kertjeiben kék lilomok nyíltak s a fákon zöld fátýolként lengett az alig pár napos lomb.

Amikor belépett Ferenc a 22-es villa nagy kertjébe, melyben olajfák illata csapta meg, mély lélegzetet vett.

Tavasz van... de kedves halottai már nem érzik. És a trianoni határon innen és túl, amerre magyar szív dobban, szomorú a tavasz. A háború megölte az apákat és elrabolta egy egész nemzedék tavaszait.

Sápadt volt, amikor becsengetett Dr. Vidovichhoz. Több toll pergett s egy írógép is kattogott a nagy irodában s az a kopasz, szemüveges éltés ur, aki épen diktált, kedvetlenül fordult a belépő felé. Ferenc bemutatkozásakor azonban kiderült az arca. Karantfogta s átvezette a szomszéd szobába, hellyel kínálta.

— Kedves apjáról legyen szíves beszélni — kezdte Dr. Vidovich óvatosan.

— Csak annyit mondhatok, hogy végigküzdöttem a világháborút és nem tért haza.

Ferenc hangja megtört. Az ügyvéd nem illetődött meg. Nagyon sokan tünnek el nyomtalanul.

— Én őt K... grófnő megbízásából keresem. A grófnő ugyanis a háború óta most tartózkodik először Budapesten. Felvidéki birtokait elvesztette, de van Budán egy palotája s készpénzvágyonát szerencsére mindig a svájci nemzeti bankban tartotta. Mióta itthon van, rendkívül érdeklődik kedves apja sorsa iránt. Kérem, keresse fel őt bástya-utcai palotájában. Én jelenlétim fogom neki felhívásom eredménytét önt értesíteni fogom, mikor fogadja a grófnőt.

Ferenc alig tudta meglepetését palástolni, nem sejtette, hogy a grófnő áll Dr. Vidovich mögött. Személyesen mondhat el hát neki mindent, Isten különös kegyelméből, ami egy levélnél ezerszeres többet ér.

Nyolc éves korában látta utoljára a grófnőt, de azért élénken emlékezett rá. Kiseb korában azt hitte róla, hogy tündér, mert a legszebb játékokat tőle kapta. És oly

szép és nyájas volt! Rövid váraljai tartózkodásai alatt többször magával vitte az erdőbe és mindig volt számára kedves szava. Emlékezett a karsu természetére, aranygombos lovaglőostorára s dus barna hajára. Nem volt már fiatal, 40-42 éves lehetett.

Rozsondayné türelmetlenül várta haza Ferencet. Mikor beszámolt utjáról, felkiáltott:

— Végre egy kis öröm!

Két nap múlva értesítette Dr. Vidovich Ferencet, hogy a grófnő öt órákor délután várja.

Hosszu ut az, az Augusztia-teletől a Bástya-utcaig, valóságos utazás. A barakk város dísztelenségéből kiindulva átszelte Pestet, melyben akkor már ismét lüktetett a kereskedelmi élet, mint lábbadozó beteg ereiben a vér. A Duna megpillantása mindig élmény, azt megenni nem lehet. S a Gellért-hegyről kezdve már csak a multa gondol az ember, a magyar nép multjára.

A Bástya-utca csöndes és előkelő, nincsenek benne üzletek, ódon paloták s házak ablakait vaskosarak díszítik s belőlük gyönyörű kilátás nyílik a távoli hegyekre.

Ferenc, akit tanulmányai s kenyérkeresete Pesten tartottak fogva, úgy érezte, szebb, jobb, tisztább világba emelkedett fel. Tekintetét nem tudta elfordítani a fehér fátylas kék hegyekről s undorral gondolt a mozi fojtott levegőjére, melyben estérő-estére verte a zongorát.

A budai levegőtől kipirult s szemei tündöklöttek, midőn befordult az ódon palotába, hogy a főúri hölgy elé lépjen, aki, ha nem is megközelíthetetlen gond és fájdalom számára, de tapasztalatból nem ismeri a szegények megaláztatásait. Szavakban töprengett, melyek méltóak legyenek apja emlékéhez s meggyőzőek az urnót arról, hogy Árva várát csak az utolsó percben hagyta el — addig hiven őrizte a rábizott értékeket.

Az inas bejelentette s egy meghitt helyiségben szemközt állt a grófnővel. Szertartásosan hajolt meg előbb s ajkával érintette finom kezét. A grófnő, kinek még üde arcát szépen ondolált fehér haj foglalta keretbe, átölelte ifju vendégét s megcsókolta homlokát.

— Kedvencem... valóban te vagy? Egész férfi vagy már, holott az én emlékeimben egy kis matrózruhás fiú élt.

A "te" szóra az "egész férfi" szeméből kihullott egy könny. A grófnő nem eresztette el kezét, maga mellé vonta a pamlagra, mely előtt kerek asztal állt a süppedő szőnyegen s az asztal csipketerítőjén kristályvázában halvány sárga, hosszuszárú nárcisok lankadoztak.

— Helyezkedj el teljes kényelemben, mert nem engedlek el egyhamar. Rengeteg kérdésni valóm van. Hogy van édesanyád? — Ezerkilencszáztizennyolc őszén helyeztük örök nyugalomra, kis hugommal együtt.

A grófnő nagyon megilletődött.

— Istenem, az a szép, fiatal teremtes! Kérlek, beszélj el nekem mindent, ami történt veletek, mióta elhagytátok Árva várát.

Szorosabban fogta kezét.

— Parancsára. De attól tartok, hogy elbeszéléssel nagyon lehangolom.

— Az bizonyos. De azért csak beszélj, tudni akarok mindent. Ugyis szemrehányást teszek magamnak, hogy elkésve érdeklődöm. Előbb kellett volna. Svájcban, őszintén bevallva, csak Károly király megrázó végzése foglalkoztatott. Sokáig azt hittem, belehalok abba, hogy őseim vára rablók prédája lett... és mégis, micsoda semmiség ahhoz képest, hogy föllett királyunk száműzetésben halt meg? Nem mertem visszatérni abba az országba, ahol kiadták az ellenségnek a királyt Haragudtam. Igen, nagyon haragudtam mindenkire. Ds most itt vagyok s ithon más ként látok mindent. Apád hű emberem volt s én igen kedveltem. Beszélj el mindent, ki fiam!

Ferenc röviden, szakgatóttan elmondta menekülését. Anya baba születését, apja bevonulását, Kázmér bátyja öngyilkosságát, nagyapja hirtelen halálát, anyja és hugocskája elhunytát s a szívétépő várakozást, hogy mikor jön apja?

A grófnő egyre türelmetlen s szeméit s fülkarjával átolelte a visszaemlékezés izgalma tól remegő fiút.

(Folytatása következik.)

"Én természetesen Luckyt szívok — ez enyhe a torkomnak"

"Én természetesen Luckyt szívok — azt hittem, hogy mindenki azt szív. Ez enyhe a torkomnak — és a microphoneban a hangom nem árulja el, hogy dohányzom. Nagyon csinos a kis foggantyú az új Cellophane csomagolásukon."

Ina Claire

Ina Claire nem elégedett meg azzal, hogy az amerikai színpad elismert uralkodónője volt — most Hollywoodot is meghódította! A csodálatos Chanel kreációk egyikeben látható itt, amit Samuel Goldwyn "The Greeks Had A Word For It" című képében visel. A képet a United Artists készítette. Ne mulassza el megnézni.

A legfinomabb dohányokból készült — Sokféle termés Legjavából — egyedül a LUCKY STRIKE adja meg a toroknak azt a védelmet, amit csak a kizárólagos "PÖRKÖLÉSI" (Toasting) eljárás, beleértve az Ultra Violet sugár használatát is, biztosít — ez az eljárás üzi ki azokat a bizonyos csipős, durva izgatószerkeket, melyek minden dohánylevélben természetesen benne vannak. Ezek a kiüzött izgatószerkeket nincsenek bent az ön LUCKY STRIKE-jában. "Ezek kint vannak — tehát nem lehetnek bent!" Nem csoda, hogy a LUCKIES mindig enyhe a torkához.

"It's toasted"

Ez Védi meg a Torkát — ingerlés ellen — köhögés ellen

És a Nedvesség-Mentes Cellophane a "Pörkölt" izt Mindig Frissen Tartja

ALITSA BE RÁDÍÓJÁT; a modern 60 perces Lucky Strike Vínzenére, melyet a világ legfinomabb zenekari játszanak és hallgatja meg Walter Winchell, akinek mai hírvilágkódolai holnap már hírságot jelenthetnek. Minden kedden, csütörtökön és szombaton este a N. B. C. hallgatóim.

* Fizetünk-e Miss Claire Nyilatkozatáért?

Érdeklőni fogja, hogy egy centet sem fizetünk Miss Claire nyilatkozatáért. Miss Claire 5 év óta szív LUCKY STRIKE cigarettát. Reméljük, hogy az a nyilvánosság épugy előnyére lesz neki, Samuel Goldwynnak és a United Artistsnak, mint amilyen előnyös az ő LUCKY ajánlása önmaguk és nekünk.

Copyright, 1931, The American Tobacco Co.

NEDVESSÉG-MENTES CELLOPHANE

Szorosan Lepeseztelve — Ami Mindig Jó A Páratlan Humidor Csomag Zip — És Nyitva van!

Nézz meg ezt az új bevágott fület a csomag tetején. Tartsa le az egyik felét a hüvelykujjával. Tépje le a másik felét. Egyszerű. Gyors. Zip! Ez az egész. Páratlan! Por-mentes, nedvesség-mentes és bacillus-mentes Cellophane-ba van csomagolva. Tiszta, védett, csinos FRIS! — mi lehet modernebb, mint a LUCKY javított Humidor csomagja — oly könnyen nyitható! Hölgyek — a LUCKY FÜL — védi meg a körmeiket.

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)
PUBLISHED BY HUNGARIAN WEEKLIES8630 BUCKEYE ROAD CLEVELAND, OHIO
TELEPHONE: GARFIELD 2661Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United StatesElőfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$2.00 — Európában \$3.00
Subscription Rates: In the United States \$2.00 — In Europe \$3.00

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by MinersEntered as Second Class Matter at the Post Office at Cleveland, Ohio
Under the Act of March 3, 1879.

A Szabadság

A "Szabadság" negyven éves volt a napokban. Zaj nélkül, csöndben ünnepelték négy évtized betöltésének napját és talán ez a zajtalan ünnep jellemzi a "Szabadságot."

Nem sokat írhatunk az amerikai magyarság legnagyobb és legtekintélyesebb lapjáról, amit az olvasók ne tudnának.

Tudják róla, hogy a legszebb, legértékesebb intézménye az amerikai magyarság a gyermekkorát élte. nem az lenne ez a magyarság, aminek mi ma ismerjük.

Mikor Kohányi Tihamér megalapította a Szabadságot, az amerikai magyarság a gyermekkorát élte.

Egész mások voltak a problémái, más érzések, célok és törekvések irányították az életét és a Szabadság akkor is hű tükrre volt a kialakulóban levő amerikai életnek.

De talán a Szabadság megalapítója és szerkesztője érezte meg legelőször, hogy az amerikai magyar élet más irányba tér, hogy előbb-utóbb az Új Haza felé kell orientálni azt a magyarságot, amelynek akkor még minden érzése és minden gondolata a vizen túl volt és ebben a legfontosabb problémában volt különösen a vezető fáklyája az amerikai magyarságnak.

Mert a Szabadság nem követte, hanem vezette az itt lakó magyarságot és ma mindenki elismeréssel és hálával szögezi le, hogy mindig helyes utakon, mindig a magyarság boldogulása felé irányított bennünket.

Mint magyar intézmény nélkülözhetetlen lett volna közöttünk, mint újság messze felette állt minden más amerikai magyar sajtóorganumnak.

A bevándorló küzdelmes sorsa, a kenyér után való viaskodása, a szegénység, a csalódás gyakran olyan hangokat váltottak ki belőlünk, amelyekre nem nagyon büszke ma Amerika megkomolyodott magyarsága.

Ugyancsak a szegénység rögös útjai szolgálhatnak mentőgüll azokra a többé-kevésbé súlyos szépség-hibákra és erkölcsi fogyatékosságokra, amelyeket letagadnunk kár lenne és nem lehetne és amelyek hozzá tartoznak az amerikai magyar sajtó történetéhez.

A Szabadság az egyetlen magyar újság, amely a higgadságát soha el nem veszítette, amely a józanságát és a dignitását minden körülmények közt mindig megtartotta és a Szabadság a maga közelműsége negyven esztendőjéig kristálytisztá makulátlan-sággal tudta megfutni.

Amerika magyarsága ezt az erkölcsi és szellemi fölényt évtizedekkel ezelőtt megérezte és bajainak, küzdelmeinek, problémáinak, tanácskozásainak és pereskedéseinek a Szabadság mindig az utolsó döntő fórum volt.

Nemcsak a Szabadságnak, hanem az amerikai magyarságnak is szerencséje, hogy a vállalat irányítása mindig tehetséges és tiszta emberek kezében volt.

Dr. Cherna Endre Kohányi Tihamér hagyományaihoz és szelleméhez hűséges kívánt maradni és a legnehezebb időkben az amerikai magyarság legszilárdabb pontja a Szabadság volt.

Közvetlen a negyven esztendősi jubileum előtt új kezekbe jutott a Szabadság, vagy legalább azt hitte Amerika magyarsága, hogy új gazdák ültek be az újsághoz.

A nyugtalan hit téves volt, a vállalat új tulajdonosait nem új ember képviseli az újságnál.

Herbert Kobrák egy évtizeden keresztül együtt dolgozott Chernával és akik közel álltak az alatt az idő alatt a Szabadsághoz, azok meg vannak győződve róla és azt mondják, hogy Kobrák a jobb keze volt Chernának. És ma a vállalatot ugyanaz az ember vezeti, a tulajdonosokat ugyanaz a magyar ember képviseli az újságnál, aki Chernának segítő társa volt, mikor a Szabadság igazában felvirágozott.

Hogy a Szabadság tovább is az marad közöttünk, ami a múltban mindig volt, azt a legjobban bizonyították akkor, mikor a szellemi vezetésként letették a Kende Géza kezébe.

A Szabadság főszerkesztői asztala ma is, mint régebben, a legfontosabb pontja az amerikai magyarságnak.

Ehhez az asztalhoz Kendenél értékesebb, alkalmasabb és ráteremtettebb embert nem ültethettek volna, mert nálánál odaváltozott ember nem él az amerikai magyarok közt; és a negyven éves jubileum alkalmával különös öröme szolgált minden jóakaratu embernek, hogy úgy a vállalat vezetése, mint a Szabadság szerkesztése a legmegfelelőbb kezekben van.

Bajtársi szeretettel köszöntjük a Szabadságot, annak kiadóját és szerkesztőjét és munkatársait és gratulálunk — az amerikai magyarságnak a negyven éves Szabadsághoz.

KÖNNYŰ KINYITNI A CELLOPHANE BORITÉKOT

Mikor a cigaretták csomagolásukba hozták a cellophane borítékot, mely a cigaretták csomagját körülveszi és megvéd a nedvességtől és a piszoktól, az ember nem gondolt arra, hogy a cellophane borítékot milyen könnyű kinyitni. Ma már minden ember tudja, hogy a cellophane borítékot milyen könnyű kinyitni.

De ez a nehézség ki van küszöbölve, mióta a Lucky Strike cigaretták kinyitását a Lucky Strike cég szabadalmazta.

A cellophane alkalmazása által a Lucky Strike pórkészlet rendszere a tal legegyszerűbb és legbiztonságosabb. A cellophane borítékot minden ember kinyitja, és a cellophane borítékot minden ember kinyitja.

REMÉNYTELEN KAPKODÁSSAL

telt el a múlt hét és a kormány munkája leginkább abban merült ki, hogy a látogató olasz külügyminisztert jobbra-balra ünnepelték.

Már a múlt héten megjegyeztük, hogy nem sok célja volt a Grandi utjának, mert az európai kérdésekben Hoover már Lavallal leparkált s a látogatás inkább az olasz kormány hűségát szolgált.

Ennek megfelelően Grandi szinte tulságosan ünnepelték, miközben az aktuális kérdéseket, a német pénzügyeket és a fegyverkezés korlátozásának a részleteit megbeszélték vele.

A múlt héten egyébként semmi nemzetmentő nagy ötlettel nem lepték meg az országot, ahogy azt mostanában már megszoktuk és inkább azt magyarázták, hogy a tervezett új bankmennyire fellendíti majd az építkezést és mennyire megkönnyíti a loan társaságok helyzetét.

A magam részéről bátor vagyok ezekben a biztatókban és kérek, hogy a kormány ne féljen a bankoktól, mert semmiféle bank az építkezést megindítani nem fogja és mert újabb építkezésre e pillanatban semmi szükség nincs az országban.

A meglevő bankok helyzetén a kormány-bank sokat nem segíthet, mert azok nem szenvednek olyan nagy hiányt a készpénzben, mint amennyire megvannak rakva értéküket veszített mortgage-okkal. Ezeknek pedig új értéket adni nem fog tudni a kormánybank.

A CONGRESSUSNAK SZÁNT ÜZENETEN

dolgozik Hoover. amint azt a lapokkal tudtatták és jelenleg a lakosság tényleg kíváncsi az üzenetre.

Szeretné már tudni mindenki, hogy a kormány továbbra is adósságot adósságra akar-e halmozni, vagy újabb adók útján fognak gondoskodni a mutakozó kétezer millió dolláros évi deficitről.

A republikánus párt és a kormány érdeke azt kívánja, hogy az adókat ne emeljék, az ország érdeke azt követi, hogy legalább kétezer millió dollár újabb adóbevételről gondoskodják a congressus.

Mint hogy az alsóházban az uralkodó olajpártnak nincs többesége, valószínű, hogy kénytelen lesznek adóemelésről gondoskodni.

Ha ez megtörténik, akkor újabb érdekes és aljas tülekedések leszünk a tanúi, mert a nagy tőke természetesen azt fogja követelni, hogy az újabb adót a kisemberekkel fizetessék.

Talán szó kerül majd arról is, hogy a kormány takarékoskodni mért nem kíván és hogy mit állítják itt hamis és valótlán spórolási hírekkel az országot.

A NAPILAPOK HETEK ÓTA IRJAK.

hogy az elnök ilyen, meg olyan leépítési és takarékoskodási intézkedéseket követel az államháztartás mérlegében és a jámbor lakosság elhiszi ezeket a híreket, mert a bluffot számokkal is igazolják.

Nagy csínadrattával jelentették, hogy az elnök például hatvan millió dollárral vágta le a navy kiadásait és ezt az olvasók, de talán az újságok is elhitették.

Az igazság az, hogy az elnök hatvan millióval kevesebb kiadást akar engedélyezni, mint amennyit a nagy navy hívei és kezdtek az értékek és erősen esnek, de még így is annyira rug majd a navy kiadása, mint a múlt évben.

Vagyis nem a tényleges kiadásokból vágnak le az elnök parancsára, csak a tervezett és erősen

felemelt költségvetést csökkentik.

Ha alaposan megvizsgáljuk a számokat, akkor rájövünk, hogy majdnem minden más tételénél ilyen módon bluffolnak és hogy szó sincsen komoly takarékosági kísérletről.

A szövetségi alkalmazottak számát nem akarják redukálni s ma közel nyolcszáz ezer szövetségi tisztviselő élőködik az adófizetők számlájára.

NAGYON KINOS MEGDÖBBENÉST KELT

egy külföldön, mint az Egyesült Államokban, hogy a kormány frontot változtatott a manchuriai kérdésben.

Eleinte Kina mellett állt a kormányunk és arra biztatta a Népszövetséget, hogy egységes nyomást gyakoroljanak a hatalmak Japánra. És teljes mértékben együtt működött Washington a Ligával.

Közben tőkéseink félni kezdtek, hogy egy ilyen egységes eljárás véget vetne a háborúnak és a nagytőke nyomására Washington jónak látta teljes hátracsinálni.

A Ligával tudtattuk, hogy a mennyiben Japán ellen erősebb rendszabályokat léptetnének életbe, nem fogunk velük együtt működni és ezzel teljes szabad kezét adtuk Japánnak és szabad folyást engedtünk egy háborúnak, amelynek a véres profitjára olyan éhesen és vágyakozva néznek a tőkések. Titokban azt is remélik tán, hogy egy komoly ázsiai háború Oroszországot sem tudja elkerülni és hogy a Sovjet kormány kénytelen lesz az öt éves programot abbahagyni.

Mindenképpen kínos és szégyenletes meglepetés volt, hogy tökéletesen frontot változtatott ebben a súlyos kérdésben a kormányunk.

A GAZDASÁGI VISZONYOK NEM

javultak, sőt a múlt hét újabb pánikot okozott jóformán az egész világon.

A múlt héten úgy nézett ki, hogy nem lesz komoly háború Ázsiában és erre a hírre esni a haditengerész tisztek követelni kezdett az angol pénznek az árfolyama.

Az ipar két hét előtti reménye sem akarnak bevalni és a múlt héten már a nehéz iparban erősen megcsökkent üzemmel dolgoztak.

Az automobil-iparban a szokásos idényszerű javulás is lassan jön, a vasutak szállítása szintén megcsökkent.

A New York Central múlt héten kiadott szomorú jelentése semmi vigasztalást nem nyújt az országnak és úgy néz ki, hogy a javulás — ha az csakugyan esedékes — egyelőre nagyon lassu lesz.

A buza ára az egyetlen, ami komoly és állandó javulást mutat és talán ezen a téren újabb visszaesések nem jönnek.

A munkátlank száma egyre emelkedik s ma már azt lehet hinni, hogy a télen tíz millió ember lesz munka nélkül.

A VASUTAK NEM EGYEZTEK MEG

a munkásokkal, mert a bérle-szállításon kívül semmi másról nem akartak beszélni.

Tíz százalékos bérlelvágást ajánlanak, amit a munkások hajlandók lettek volna elfogadni, ha munkátlank emberekről történt volna valamiféle gondoskodás, vagy legalább azoknak ígérték volna biztos munkát, akik még dolgoznak a vasutaknál.

A vasutak tisztviselői hat napos munkáról hallani nem akartak, a dolgozó embereknek semmi biztosítékot nem ígértek, csupán a bérleszállítást követelték.

Minden jel azt mutatja, hogy az amerikai tőke nem hajlandó alkudni, hogy nem akarnak a munkátlank emberekről gondoskodni és hogy radikálisabb és merészebb ujtásra és haladásra még nem készek.

Konstruktív javaslatok nincsenek és azt vélik, hogy ezt a depressiót csakis a munkások sztallyal fogják fizettetni.

Ez a felfogás nyilatkozik meg minden vonalon és az amerikai munkás megérdemli ezt a sorsot, mert szó nélkül tűri, hogy ebben a kánaánban tíz millió ember legyen kénytelen ingyen kenyeret és ingyen levest adni a családjának.

HOGY A TŐKE EL VAN SZÁNVÁ

egy újabb és döntő ütközetre, azt abból is látnunk kell, hogy a tőke-összevonások szünet nélkül és nagy arányokban folynak az országban.

Detroit másfél millió városnak a múlt hét óta csak egy bankja van, vagyis másfél millió ember pénzügyeit egyetlen bank tisztviselői fogják kontrollálni.

Ugyanilyen arányban történnek

vagyon-összevonások az ország más részében és minthogy a felállítandó új kormánybankok a Federal Reserve-nél is nagyobb hatalmat fognak gyakorolni, teljesen a kormányt uraló Wall Street lesz majd a nyeregben.

Hogy milyen irányban fognak uralkodni, azt megláthatjuk a jelenlegi üzleti kimutatásokról, amelyek rettenetesen félelmetes számokat tartalmaznak.

Azt kell látnunk, hogy amíg az emberek millió vannak munka nélkül, amíg a vállalkozások féldíót és annál kevesebbet dolgoznak, addig a nagy vállalatok

ismét jelentős profitot tudnak kimutatni, vagyis a tőke alkalmazkodott a helyzethez és a depressió dacára gondoskodott a saját profitjáról.

HOGY MILYEN ARCÁTLANUL GYALÁZATOS

a tőke anarchiája, és hogy mennyire itt lenne az ideje a gazdasági kontrollnak, azt a californiai kenyértruszt eljárása mutatja a legjobban.

Amíg egy bushel buza két dol (Folytatás az 5-ik oldalon)

MUTASSA MEG GYERMEKÉNEK

Aki magyar szülő törődik valamit a gyermekével, aki magyar szülőnek fáj valaha, ha a gyermeke letagadta a származását, az kap tőlünk egy jó tanácsot.

A lap ezen számának 5-ik oldalán egy angol hirdetés van, amelyből a fiatalság tanul valamit a magyar nemzetségről.

Mutassa meg ezt a hirdetést a gyermekének. Soha többé nem fogja szégyelni, hogy "hunky" a származása.

ÖRÖMESEMÉNY

lakodalom, keresztelő, névnap történt az Ön családjában?

Azt akarja, hogy erről más vidékeken lakó ismerősei is tudomást szerezzenek?

Hirdetés alakjában készséggel közöljük ezen eseményeket mérsékelt díjazás mellett.

GYÁSZESET

történt családjában?

Azt akarja, hogy bánatát más vidékeken lakó barátai, ismerősei is megtudják?

Közöljön egy gyászjelentést lapunkban. Az árak nagyság szerint változnak, amilyenre ad rendelést, olyat közlünk. (Árak 6 dollártól kezdve egészen 25 dollárig.)

ELADÓ BURDINGHÁZA VAN ÖNNEK?

Legjobban talál arra vevőt, ha a Bányászlapban hirdet.

Legkisebb hirdetés 20 szóig egyszeri közlés 1 dollár, háromszori közlés \$2.50.

BÁRMIT AKAR ELADNI

HIRDESSZEN A Bányászlapban

SZEMÉLYESEN VEZETETT KARÁCSONYI TÁRSASUTAZÁSOK MAGYARORSZÁGBA

a világ leggyorsabb hajóján:

BREMEN EUROPA

A brémai kikötőből külön vonat indul Prágán és Bécsen át az Óhaza felé.

7 napon belül Magyarországra ér
Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy a

North German Lloyd

1119 EUCLID AVE.

CLEVELAND, OHIO

AZ AMERIKAI MAGYAR REF. EGYESÜLET

a legnagyobb és legrégebb magyar református intézmény.

Az Egyesült Államok Congressusa által hozott külön törvény alapján kladott Charters feljogosítja az Egyesült Államok minden államában való működésre.

Ma tíz állam felügyelete alatt működő, biztos alapokra épített intézmény. Tagjairól minden körülmények között gondoskodik. A tagjai árvának is gondos nevelést ad Ligonier, Pa.-ban levő árvaházában, ami az egyedüli szeretet-intézmény az amerikai magyarságnak.

Életbiztosító okmányainak KILEPESI KEDVEZMENYEI vannak. Ha a tag nem akarja tovább fizetni illetékeit, tartalmát két évi tagság után kiveheti akár készpénzben, akár életbiztosításban.

Önmagával és szeretteivel tesz jót, ha ezen, minden körülmények között biztos és mindenkor magyar intézménynek a tagjává lesz.

További felvilágosítást szívesen ad

MOLNÁR ISTVÁN, TITKÁR

306 PAINE AVE.

TOLEDO, OHIO

vagy lakóhelyén működő osztályunk titkára.

GONDOLJA MEG A DOLGOT ÉS NE VÁRJON, AMIG ELKÉSBIKI

LESZÁLLÍTOTT ÁRU

JEGYEK BUDAPESTIG

és vissza Hamburgon át

\$168.50 HARMADIK OSZTÁLYON

U. S. adó külön

A fenti ár jelenleg érvényben van összes hajóinkon

Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy a

HAMBURG-AMERICAN LINE

839 UNION TRUST BLDG., CLEVELAND, OHIO

A PÉNZ

egy idő óta ritka lett, elbujik és mind nehezebb lesz azt megkeresni. Az élet szükségletei azonban beletényeztetik az embereket a kereseti küzdelembe és aki ebben meg akarja állni helyét, annak első sorban egészségesnek, frissnek, ellenállóképesnek kell lennie.

Rheumában szenvedő ember képtelen dolgozni, munkát sehol nem is adnak neki. Ha ön rheumatikus fájdalomban szenved, igyekezzen attól szabadulni.

Meg van a módja rá.

Reumatin

orvosok által kipróbált és ajánlott és sok kórházban is használt legjobb kanalas orvosság köszvény ellen. Ennél jobbat eddig még nem sikerült a tudományoknak előállítani. Sikeresen használják köszvényes bántalmak, hátfájás és csontszagadás gyógyítására

Ára üvegenként 1 dollár, 6 üveggel 5 dollár

FELTALÁLÓJA ÉS KÉSZÍTŐJE

GREINER SZENTHÁROMSÁG FŐGYÓGYSZERTÁR

8902 BUCKEYE RD.

8902 BUCKEYE RD.

CLEVELAND, OHIO

RENDELÉSNEK VÁGJA KI EZT A SZELVÉNYT:

Szentháromság Főgyógyszertár
8902 Buckeye Rd.
Cleveland, O.

Mellékelek..... dollárt, melynek ellenében, kérem, szíveskedjék részemre..... üveg Rheumatin-t küldeni.

Név

Box

Helység

Állam

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról)

lárrol lecsúszott negyven centre, addig nem akarták csökkenteni a kenyér árát és két évig tartott, amíg végre azt — nagyon kis arányban — megtették.

Most, hogy a buza bushellja felment husz centtel, a californiai kenyértruszt nyomban feleremelte a kenyér árát csekély negyven százalékkal, vagyis egy bushel buzából sült kenyér árát egy dollár és hatvan centtel.

És azt kell innunk, hogy igazuk volt, mert San Francisco éhes munkásai, akik közt ezt az intézkedést elsőnek próbálták ki, nem siettek a pék-truszt műhelyeit lerombolni.

A MULT HÉTEN ISMÉT LEZUHANT

a gyapot ára, mert a bankok képtelenek voltak a felraktározott tizenegy millió bale gyapotra megfelelő kölcsönt kapni a sormánytól.

Most aztán megegyeztek, hogy hat millió bale gyapotot leveznek végleg a piacról és azt a jövő év júliusig nem fogják eladásra kínálni. Azt remélik, hogy ez bizonyos állandóságot ad a piacnak, de nem tudja senki megmondani, hogy mi lesz majd júliusban, mikor a jövő termés lesz esedékes.

Texasban azt is nagyon szeretnék tudni — különösen a farmerek — hogy mit ültessenek arra a kilenc millió akér nagyszerű termőföldre, amivel a gyapotföldet lecsökkentették és amin lehetetlen minden kukoricát termelni.

A gyapot termelők azt sem remélhetik, hogy az árak ismét felecsusznak, mert a külföld gyapot termése egyre emelkedik és a mi termésünk hetven százalékat külföldre szoktuk exportálni.

AZ ORSZÁG KÖZFIGYELME A KENTUCKY-I

vérmezők felé fordult, ahol most akarnak vagy husz bányászt ártatlanul kivégezni, vagy legalább hosszú időre bezárni.

Az országos agitációnak és az országos botránynak meg volt annyi eredménye, hogy az első gyilkossággal vádolt bányászt felmentették, a többi tizenháromnak ezen a héten van a tárgyalása.

A harlani vérmezők üldözött bányászai teljesen ki vannak szolgáltatva a bányaurak által uralt bíróságoknak és csak az ország közvéleménye képes a számukra némi védelmet és biztonságot nyújtani.

Californiában elsején ismét a Mooney per anyagát fogják tárgyalni, mert újabb kegyelmet kérnek a kormányzótól. Nem lehetetlen, hogy a tizenöt éve bebörtönzött munkásvezérek végre igazságot kapnak és az országuk ezt a gyalázatos szégyenfoltját az új kormányzó lemossa.

Egyebekben most leginkább a politika foglalja le újra az országot, mert a decemberi kongressusi gyűlésen már a jövő évi elnökválasztás előjátéka fog folyni és minden szót, amit a honatyák kiejtenek, politikai célokkal fognak elmondani, a nagyérdemű szavazó öröme.

EURÓPÁBAN DECEMBER TIZEDIKÉN

próbálják meg, hogy a nemzetközi pénzváltást megoldják. Akkor kezdődnek a pénzügyi tanácskozások Németország és a szövetséges hatalmak közt és nem lehetetlen, hogy a tanácskozások újévre véget érnek.

Mindenben a francia akarat győzedelmeskedett már előre és így a tanácskozások inkább formáságra fognak szorítkozni.

Németország kilencezer millió dollár hadiszarcal tartozik és a mun-

hatezer millió dollárt tesznek ki azok a kölcsönök, amelyeket a külföldön a háború óta felszedtek.

Sem az egyik, sem a másik tozást teljes összegében megfizetni nem tudják és inkább a hittelezők fognak azon marakodni, hogy melyiket fizesse Németország teljes egészében.

A franciák a hadisarcok sértetlenségéhez ragaszkodnak, a többi államok a magánadósságok törlesztését kívánják.

Lehetséges, sőt valószínű, hogy Németország terheit erősen fogják mérsékelni, talán levágják a felére, de ennek az engedékenységnek olyan nagy politikai ára volt, hogy a gyűlölet korszakát legalább tíz évvel megnyújtja.

KÖZÉP EURÓPÁBAN GAZDASÁGI ÉS

pénzügyi anarchia van és, sajnos, ennek az anarchiának a központján áll Magyarország.

A Liga bizottsága azt ajánlja, hogy Magyarországot hagyják a sorsára, hogy az újabb kölcsönöket tagadják meg tőle, hogy a régi tartozásokra úgy a kamatokat, mint a törlesztést követeljék.

Szerintük Magyarországnak le kellene csökkenteni az államkiadásokat, a bevitelt be kellene szüntetni a kivitelt kellene fokozni és az ország pénzügyeit így kellene rendbe hozni.

Ezeket a gyógyszereket csak úgy lehetne teljes mértékben alkalmazni, ha a magyar nép hajlandó lenne az életszínvonalát egy harmaddal lecsökkenteni, a mit természetesen és remélhetőleg nem fognak megtenni.

A Liga bizottságának a határozatán a francia befolyás meglátszik, mert a francia politika azt kívánja, hogy a szerencsétlen Magyarországi pénzügyi segítséget CSAK onnan kaphasson. Természetes, hogy óriási politikai árat kell majd minden francia segítségért fizetni és ha a sor erre kerül, akkor revízióról csak hangfogóval és úgy is csak keveset lehet a következő évtizedben beszélni.

NEM JOBB A HELYZET AUSTRIÁBAN

és semmivel nem jobb Romániában vagy Jugoszláviában, úgy, hogy hatvan-hetven millió ember nem tudja ma, hogy a holnap mit hoz azokra a szerencsétlenül összevagdalt országokra.

Románia helyzetét még jobban megnehezítették a királyi ház botránnyai, amelyek a román hitelt alaposan megtépázták.

Lehetetlen még a románokról is elképzelni, hogy egy olyan bandát sokáig tűrjenek meg az ország trónján, mint amelyik husz éve Európát a legaljasabb botránnyal sorozatával mulattatja és Európa aggodva nézi, hogy mikor fogják a román trónt fellököni. Ez semmivel nem járul hozzá Közép Európában és a Balkánon a helyzet biztonságához.

ANGLIÁBAN EGYRE SÜLYOSABB

gazdasági helyzettel szemben egyre sulyosabb orvosszereket alkalmaznak.

Most a szabad vám tradícionális hazájában magas vámoikat vetnek a külföldi árura, hogy a hazai ipart támogassák. A magas vám azonban kétélű fegyvernek bizonyult még mindenütt, ahol azt alkalmazták és az angol szavazó ma nem biztos, hogy helyesen választott októberben.

A font ára egyre lejjebb csúszik, ami kimondhatatlan sulyal nehezedik a munkásra és a mun-

kátlan tömegekre, mert a munkások és a munkáltatásági se nyában vagy államában voltak a gélyek nem emelkednek a pénz zavargások.

A közársaságban rendkívüli Az ország hangulatán megintézkedéseket léptettek életbe és látzik, hogy az elhamarkodott választást megbánták és hogy nyugalom lesz.

Az ázsiai háború meglehetősen üzetet jelent Délamerikának és talán ez hozzájárult az elmúlt hét gazdasági és politikai nyugalmához.

Canada ezen a héten nagy kölcsönt bocsájtott ki, hogy a munkátlan emberekről tudjanak gondoskodni.

Nagy meglepetést keltett a canadai bíróság döntése, amely egy csomó embert azon a címen csukott hosszú időre a börtönbe, hogy a kommunista párthoz tartoznak.

Ez a döntés Canadában lehetlenné teszi a kommunista párt létezését, mert az ügyészség mindazokat elcsukathatja, akik semmi egyebet nem tesznek, csak a hinduk közt és a konferencia valószínűleg hamarosan szétoszlik. Ebben az esetben izgalmas és szomorú események következnek Indiában.

AMIT A VÁLASZTÁSOK UTÁN

jeleztem, abból nagyon gyorsan szomorú valóság lett, mert az új angol kormány nem tagadja, hogy Franciaországnak akar udvarolni és együtt akar működni a francia kormánnyal a kontinensen.

Ez azt jelenti, hogy a revíziónak ma csak Olaszország a barátja, Mussolini pedig nem olyan nagy hatalom Európában, hogy az ő kedvéért Versailles és Trianon határait megdöntsék.

Az angol választások után a magyar arisztokraták és a nagytőkék boldogan ünnepezték a konzervatív párt győzelmét és érdekes lenne megtudni, hogy épségben van-e még a három hét előtti boldogságuk.

Ha igen, akkor sokkal jobban szeretik a vagyonukat a hazájuknál, amiben egyébként e sorok szerény írója soha egyetlen percére nem tudott kételkedni.

A Hoover-Laval egyezség és a konzervatív angol kormány egyformán azt jelentik, hogy egyelőre nem lesz valóság revíziós álmokból.

LATIN-AMERIKÁBAN A MULT

héten aránylagos nyugalom

volt, csak Brazília két tartomkabérek és a munkáltatásági se nyában vagy államában voltak a gélyek nem emelkednek a pénz zavargások.

A közársaságban rendkívüli Az ország hangulatán megintézkedéseket léptettek életbe és látzik, hogy az elhamarkodott választást megbánták és hogy nyugalom lesz.

Az ázsiai háború meglehetősen üzetet jelent Délamerikának és talán ez hozzájárult az elmúlt hét gazdasági és politikai nyugalmához.

Canada ezen a héten nagy kölcsönt bocsájtott ki, hogy a munkátlan emberekről tudjanak gondoskodni.

Nagy meglepetést keltett a canadai bíróság döntése, amely egy csomó embert azon a címen csukott hosszú időre a börtönbe, hogy a kommunista párthoz tartoznak.

Ez a döntés Canadában lehetlenné teszi a kommunista párt létezését, mert az ügyészség mindazokat elcsukathatja, akik semmi egyebet nem tesznek, csak a hinduk közt és a konferencia valószínűleg hamarosan szétoszlik. Ebben az esetben izgalmas és szomorú események következnek Indiában.

A MANCHURIAI HÁBORU VIGAN

folylík, dacára minden Népligának és dacára annak, hogy a Liga két óránként újabb megújabb fegyverszünet kieszközlését jelenti a világnak.

Japán egyszerűen füttyöl a Ligára és a világra és ha nagyon szorongatják, hogy bizonyos nemzetközi szerződéseket elfelejtett, akkor egyszerűen azt mondják, hogy a katonaság erősebb a kormánynál és hogy a kormány akarata ellenére folyik a háború Ázsiában.

Most már szó sem lehet arról, hogy Japán a karmaiból Manchuriát kiengedje, sőt arra is meg van minden kilátás, hogy Oroszországot belekeverje a háboruba.

Sokan azt hiszik, hogy Washington azért változtatott frontot és azért engedett szabad kez-

zet Japánnak, mert az elnök és a Wall Street minden áron háboruba akarja Oroszországot kergetni.

Az sem lehetetlen azonban, hogy titkos megegyezés van Japán és az orosz kormányok közt és együtt fogják Manchuriát felfalni.

EZEN A HÉTEN
TARTOTTÁK MEG

Bridgeporton az öreg amerikai magyarok keleti gyűlését és mikor e sorokat írom, még csak remélni tudom, hogy a gyűlés kitűnően fog sikerülni.

Amerikaszerzte egyre több helyen határozzák el, hogy Magyar Sándort, a Justice for Hungary repülés egyik hőstét meg-hívják, de még nem kaptunk arra választ, hogy az összeszedett jövedelmek egy részét hajlandók-e Endresznek eljuttatni.

A mult héten szabadultak ki Emődy és Tárkányi, egyelőre ideiglenesen, a börtönből és remélni lehet, hogy januárban, mikor az új tárgyalás lesz, az amerikai magyarságnak ez az egy igyekezetét siker koronázza és a két ártatlanul üldözött bányász teljesen szabad lesz.

A jövő hét első napjaiban jut az amerikai magyarság elé a The New American című angol nyelvű magyar újság, amelyet a második nemzedék számára szánt annak kiadója.

Ha ez az újság gyökeret ver a második nemzedék közt, akkor remény lesz rá, hogy a magyar egyletek és intézmények megmaradnak, ha azonban ilyen lap nem tudna köztünk megélni, akkor a magyar intézmények is számot vehetnek háralevo éveik kel.

A jelek azt mutatják, hogy a New Americant szívesen várja Amerika magyarsága.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

EGY ÉVRE \$2.00

FÉL ÉVRE \$1.00

DO THEY CALL YOU "HUNKY"

OF COURSE THEY DO.

DOES IT HURT YOU?
OF COURSE IT DOES.

They call you "hunky", because they do not know what does it mean to be a Hungarian.

And it hurts you, because you, yourself do not know what does it mean to be of Hungarian descent.

Do you know much about Hungary? Do you know the glorious history of the land of your father?

Do you know the great men Hungary gave the world, and do you know the great men Hungary gave to our United States?

Do you know that there were Hungarians amongst the very first Pilgrim Fathers?

Do you know that Hungarians were fighting side by side with Washington for the liberty of our Country?

Do you know that Hungarians were fighting in the civil war, that many of our own great heroes were Hungarians?

Do you know that many of our most noted scientists, doctors, writers, authors, actors are Hungarians or are of Hungarian origin?

Do you know that you may be justly proud of your Parents and of the Magyar race, of which you are a descendant?

When you know more about Hungary, when you know more about the Hungarians, when you learn more about the many noted Americans of Hungarian descent, you will not mind to be called a "hunky".

Indeed, you will be very proud of your parentage.

And when they again call you "hunky", you can explain to your chum, your pal, your enemy, your tormentor, what does it mean to be a "hunky".

You may learn all about Hungary, the Hungarians, the American Hungarians and America if you read "THE NEW AMERICAN" which is published for you.

Write for free copy immediately and it will be mailed to you cheerfully.

"THE NEW AMERICAN"

8630 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO

VAKLÁRMA

A buza ára felment az utolsó hetekben.

És az újságok nap-nap után kiszámítják, hogy ennyivel-megannyival lettek a farmerek gazdagabbak.

Sőt mindezt olyan hangon számítgatják, mintha egyenesen a Wall Street, vagy Mr. Hoover tett volna annyi-megannyi milliót éjszakán át titokban a vagyonyukhoz.

A buza ára tényleg felment és elméletben a földművesek ma tényleg gazdagabbak.

Már t. i. azok a jobb módú földművesek, akik nem voltak kénytelenek a piacra vetni a termésüket potom áron.

Azonon a szegény farmereken, akik a termés előtt, vagy a cséplés után eladták a búzát, semmit nem segít az árhullámszár.

Akiknek a buza árának az emelkedését hatféleképpen magyarázzák.

Részint a jó öreg mumusra, a Sovjetra hivatkoznak, részint a külső országokban levő rossz termésekre.

A buza árának az emelkedését leginkább az idézte fel, hogy a földművesek nem voltak hajlandók, azt eladni.

Volt olyan farmer, aki a búzáját eltette, de volt olyan is, — ahogy arról az újságok aratás után beszámoltak — aki szét szórta az utcán a búzáját, mert nem volt hajlandó azt bushelenként kvóderjével eladni.

Annyi buza van elraktározva 1930-ról, hogy az idén megmaradt termésrel kitenne egy teljes esztendői termésünket.

Ez az igazi oka annak, hogy most végre felment a buza ára.

De nagy kérdés, hogy mennyi búzát bír el a felemelkedett piac és hogy a farmerek tényleg meg bírnák-e kapni a felpanaszolt milliókat.

Nagy kérdés, hogy ha a raktáron száradó búzát piacra vetnék, nem nyomná-e az megint le az árakat a nullával majdnem egyenlő ötven centre.

Látni a piacon, hogy erre a farmerek is gondolnak, mert nem merik a búzát kellő mennyiségben felkínálni.

Ha felkínálnák és megmaradnának az emelkedő árak, akkor lehetne örülni, akkor lennének a földművesek gazdagabbak.

Amíg azonban a búzát meg-

étetik a sertéssel, a tehénnel, amíg az ott hever a magtárban, addig semmivel nem lettek a farmerek gazdagabbak.

Hozzá tartozik a mostani nagy fake-ballyhoo-hoz, hogy minden reggel rózsaszínű fellegeteket festenek az újságok a közönségnek.

És ennek a nagy mű-reménységnek kitűnő hátteret tudnak festeni az emelkedő búzából.

De nem írták meg aratás után, hogy naponta hány száz milliót raboltak el a földművestől, hogy naponta mennyivel lettek a farmerek szegényebbek.

Ha a buza ára egy dollárra emelkedik, akkor TALÁN nem fog veszíteni a farmer a termésén.

Ettől a dollártól azonban ma még messze vannak és nagy önfegyelmekkel kell a földművesnek eljárni, hogy a dolláros árakat karácsony felé megkapja.

Keresni azonban még akkor sem fog.

Nem azt kellene hát írni az újságoknak, hogy naponta mennyit tettek hozzá a termelő vagyonyához, hanem a legjobb esetben azt, hogy naponta csökken valami kevéssel a vesztesége.

Ha egy embernek a házát tűz fenyegeti, nem lehet azt mondani, hogy gazdagabb lesz, mert megmenekül és megmarad a tűzből egy szobája, ha lakása nagyobb részét mégis elveszti.

Akkor legfeljebb azt írhatjuk és mondhatjuk, hogy nem volt teljes a vesztesége.

Erkölcstelen csalás, indokolatlan ballyhoo tehát a lapok részéről, hogy nap-nap után a földművesek nagy nyereségeit, vagyunk nagy szaporodását számíthatják.

Mert egyelőre még veszteség mutatkozik a farmernek. Csak arról lehet szó tehát, hogy talán-talán csökken valamivel a vesztesége.

Nem kell tehát a farmerektől azokat a megszámlált és felhányt milliókat irigyelni, mert még attól is messze vannak, hogy egy pár rézpénzt keressenek a buzatermesen, amit még a mai piaci árak mellett is csak veszteségre tudnak eladni.

De azért a farmerek jól teszik, ha legalább karácsonyig tartják a búzájukat, mert akkorra talán mégis csak eléri az egy dollárt. Ha nem döntenek azt korlátlan mennyiségben a piacra.

A BÉKETÖREKVÉSEKET ELÁRULTA HOOVER

Herbert Hoover elárulta az árulni, akkor a Hoover dolga el emberiség legdrágább reménységét.

Ha hinni lehet a rendesen jól értesült újságíróknak, akik nem mindent írhatnak meg Washingtonból és különösen nem az elnökről, Hoover a végleges béke reménységét hátra szúrta.

Németország össze van törve, jobban össze van törve, mint amikor fegyverszünetét könyörögték. Hiszen nemcsak addig, amíg a németek nem fogják firtatni, vagyis hogy azokat hallgatolagosan Washington véglegesen jóváhagyja.

A németek tehát, valószínűleg kénytelenek lesznek az újabb feltételeket elfogadni, kénytelenek lesznek belenyugodni, hogy a győztesek szegik meg a világ legocsmányabb szerződését, mikor a fegyverkezés korlátozását nem teljesítik.

Nem lesz hát béke, de lesz pénz a tavaszra a világon.

Németországnak lesz pénze, mert a rövid lejáratú hiteleket hosszú évekre meg fogják hosszabbítani a bankárok.

Angliában lesz pénz, mert a tőke uralma újra szabadon és szabólatlanul garázdálkodik és mert az angol font érték-csökkenése az adósságok egy részét eltörli.

Nálunk lesz pénz, mert a kormányhatalom mesterséges inflációt kíván felidézni, amihez az első lépéseket már megtették és amihez a kongresszus fogja a további lépéseket megtenni.

Lesz tehát üzlet, lesz aktivitás a tavaszra, "jó világ" lesz a jövő év őszére, amikor a jámbor amerikai szavazó elmegy megint az urnákhoz, hogy négy esztendőre kormányt válasszon.

Egy év múlva aztán rájön majd mindenki, hogy a pénz felhígítása nem jelent igazi és állandó jólétet, hogy a legyőzöttek guzsbán tartása nem jelent ál-

Mert az természetes, hogy a mostani állapotok nem jelentenek nyugalmat.

Az Egyesült Államok polgársága és pénzügye készen állt rá, hogy Franciaországot kellő engedékenységre bírja és Anglia készen állt rá, hogy ilyen kívánságot támogasson.

Hoover azonban nem tartja a jelen pillanatot "alkalmasnak" a békére.

Hoover azt akarja, hogy a depresszió pillanatra megszüntessék, hogy az üzlet a jövő évi választások előtt meginduljon.

Hoover a német hitelt akarja megerősíteni és hajlandó az amerikai adófizetővel fizettetni a pénzügyi művelet számláját.

Nem gyakorol tehát nyomást a francia kormányra, nem követeli, hogy a békeszerződések politikai részét enyhítsék, csak a német hadisarc csökkentését kívánja.

Abba nagyon könnyen beleegyeznek a franciák, ha a németek helyett a hadisarcot mi fogjuk fizetni.

És ha politikai engedményeket, ha Európa végleges békéjét nem kívánjuk.

Hoover teljesen behódolt Lavalnak, megígérte, hogy hadi követeléseinket mérsékeljük, ha a francia kormány hajlandó a német hadi sarcot csökkenteni, a mit ilyen feltételek mellett a franciák megtesznek.

Megígérte Hoover, hogy nem fogják sürgetni a francia nemzet fegyverkezésének a korlátozását és hogy a német nemzet-re is nyomást gyakorol ennek az összeesküvésnek az érdekében.

A német kormányt tehát tudtatták, hogy a hitelviszonyokat rendezni fogják, a hadisarcot csökkentik, de ennek fejében a németeknek nem szabad a fegyverkezés dolgát feszegetni.

Nem szabad a lengyel korridorról előállni és a német birodalom teste továbbra is ketté lesz választva.

Ha Anglia kormánya is hajlandó a békereménységeket el-

OKA-E HOOVER ?

Azt írja az egyik előfizető, hogy nem tartja eléggé indokoltnak a Hoover elleni éles hangot ebben az újságban, mert nem ő felelős a jelenlegi depresszióért.

És azt kéri tőlem, hogy amennyiben én mégis Hoovert vádolnám a gazdasági pangásért, magyarázzam azt meg az újságban.

Sem én, sem más nem vádolja Hoovert a pangásért.

A gazdasági depressió — mint azt már annyian és annyiszor megírták — a tömegtermelés eredménye, amely váratlanul rohamosan emelte a termelt javakat, anélkül, hogy azok helyes és igazságos elosztásáról igyekezett volna gondoskodni.

Tökéletesen mindegy lett volna, hogy Hoover, Smith, vagy Coolidge ültek volna a Fehér Házban, a depressió épen ilyen arányban ránt jött volna.

Hoover és a pártját EZÉRT

landó biztonságot és hogy béke nélkül nincs nyugalom sem Európában, sem minálunk.

Egy év múlva tehát megint minden összeesik, megint "depresszió" jön a világra és lezabálunk majd fizetni azért a pár hónapi aktivitásért, ami esedékes a tavaszra.

És ennek a pár hónapnak, ennek a pár havi üzletnek a kedvéért Hoover elhalasztja a világ-békét, elhalasztja az emberiség egyetlen igaz és fontos reménységét.

Csak azért, hogy a választás sikerüljön, hogy Amerika szavazói szagoljanak egy kis "jó-létet", hogy megint őt és az olajpártot juttassák a hatalomra.

Ezt jelenti a Hoover utolsó árulása, ha igaz az, hogy Laval ígéretet kapott tőle, amelyek Versaillesi szerződéseket jóváhagyják.

Sajnos, a közzsájon forgó hircguzsbán tartása nem jelent ál-

csak annyiban illeti a felelősség, amennyiben a választási ígéretnek dacára annyira felemelt váموk-al a pangást még fokozták.

Vállalniok kell azután bizonyos felelősséget nem azért, ami történt, hanem annak a következtében, amiket a választások előtt ígértek.

Hoover végigjárta az országot és biztosította az amerikai szavazókat, hogy ha rájuk bizzák az uralmat, akkor "örökre száműzik a szegénységet" az Egyesült Államokból.

És biztosította arról is a lakosságot, hogy ezt egyedül csak a republikánus párt képes megtenni.

Nem tele fazekat és diner pailt hanem tele garázst ígért a választóknak és ezek az ígéret azok, amik miatt ma a polgárság jogától neheztel Hooverre.

Amiben aztán hibás és bűnös Hoover az alól nem lehet neki em kitélni, sem az alól nem lehet mentegetni.

Félve attól, hogy a ninestelen, éhes emberek rendszeres és állami segélyezése magasabb adót vet a nagytőke vállára, makacs gonoszsággal utját állja annak a segítésnek, amit joggal elvárhat az országnak minden polgára.

Minden olyan polgára, aki ziven dolgoznék, de akinek a számára a jelenlegi vagyoneosztás következtében nem tudják a munkalkalmat megadni.

Nemcsak hogy utját állta ő maga a segítésnek, hanem megakadályozta, hogy a kongresszus összejöjjön és hogy akármilyen intézkedés történhessék ebben az irányban.

És hogy a közfelháborodás ne kényszerítse a kongresszus összehívására, hónapokon át — másfél éven át — állandóan hazug, tudatosan hazug jelentéseket adott ki ő és a kormánya.

Nem azokról a jóslatokról beszéltek, amelyekben hat hétre ígérte a prosperitást ezeltől két évvel, hanem azokról a hivatalos kormányjelentésekről, amelyekben a munkátlanság arányát tudatosan meghamisították és amelyekre mindig rásütötték a hazugság bélyegét.

Nem oka tehát Hoover a depressiónak, de oka annak, hogy semmi nem történt két éven át, ami a depressió csapásait enyhítette volna, leginkább azért, mert ez bizonyos terheket rótt volna a nagytőkére.

Bűnös tehát abban, hogy az ország nyolc millió nyomorban levő polgárát és azok családjait kiszolgáltatja annak az osztálynak, amely ugysis illetéktelenül magához harcolta az ország vagyonyának a kilencven százalékát.

És bűnös abban, hogy nemcsak ő maga mulasztja el a segítés kötelességét, hanem megátolja a congressust abban, hogy segítsen, ahogy tavaly elgáncsolta a Vörös Keresztet, a mikor a kongresszus pénzt ajánlott a segítésre.

Ha ezek után Hoover nem érdemli ki a legélesebb támadásokat akár ebben, akár a többi újságokban, akkor ez a lap téved és akkor ezután is téves irányban fog haladni.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG 373-IK FIÓKJA TAGJAIHOZ!

Felkérjük a tagtársakat, hogy a decemberi gyűlésen, melyet december hónap harmadik vasárnapjának délutánján 2 órakor tartunk, minden tag okvetlenül legyen szíves megjelenni, mert akkor fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá.

A Magyar Bányászlapot Bányászok írják bányászokról, bányászoknak.

"Tiszteld apádat és anyádat hogy hosszú életű légy e földön"

Ezt felejtették el leggyorsabban azok az itt született magyar gyerekek, akik elidegenedtek a szülöktől.

Ezer meg ezer szegény magyar szülő nézi könnyes szemekkel, hogy a gyereke többé nem akarja a szavát fogadni.

Ezer meg ezer magyar szülő kétségbeesve siratja, hogy a munka közben, az élet ezer gondjában nem értek rá a gyerekeikkel idejében foglalkozni és azok ma

"Hunky"-t látnak az anyjukban meg az apjukban.

Mert azt tanulták az utcán, azt tanulták a paitásaiktól az iskolában és az életben.

Akinek fáj, hogy a gyerek hunkyt lát a szülőjében, aki szeretné még, hogy a gyereke visszatérjen a szülőhöz, meg a nemzetségéhez, annak alkalma lesz rá, hogy ehhez a kellő segítséget megnyerje.

"THE NEW AMERICAN"

néven angol újság jelenik meg a magyar szülők gyermekeinek a számára.

Angol újság, mert hiszen a gyermekeink magyar újságot soha nem fognak olvasni.

De olyan újság, amelynek minden szava magyar lesz.

Amely a gyermekeit a magyar nemzetség értékére tanítja.

Amely a magyar származás tisztességét és becsületét ismerteti meg a gyerekekkel

Amely angol nyelven fogja a gyerme-

két megtanítani rá, hogy mennyit küzdött, mennyit szenvedett a kivándorolt magyar szülő, hogy a gyermekének amerikai nevelést adhasson.

A "THE NEW AMERICAN" havonta kétszer fog megjelenni és minden száma új hitet tesz amellett, hogy a magyar nemzetség leszármazottjai büszkék lehetnek erre a származásra.

December elsején jelenik meg a lap első száma és szívesen küldünk ingyen mutatványsszámot, ha ir érte.

"THE NEW AMERICAN"

8630 BUCKEYE RD.

CLEVELAND, OHIO

MAGYAR Bányászok FIGYELMÉBE

Kitűnő minőségű vonalozott levélpapírból sikerült olcsó árban nagyobb mennyiséget beszerezniünk és így abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy olvasóinknak

2 dollár 75 centért

tudunk

100 drb. levélpapírt

és

100 drb. borítékot

szállítani, nevével és címével ellátva.

Használja fel a kedvező alkalmat és rendeljen levélpapírt és borítékot, hogy ön is részesülhessen e ritka olcsóságból.

Készséggel készítünk olyan levélpapírt is, melyre

FÉNYKÉPET NYOMUNK

ennek ára azonban magasabb, mert a metszet készítését fel kell számítanunk.

KÜLDJE BE RENDELÉSÉT

Magyar Bányászlap

8630 BUCKEYE RD.

8630 BUCKEYE RD.

CLEVELAND, OHIO

Az

Minden tisztosítás kaphat.

SE különféle

H egész fizetendő járó kötet nem hal, szeget.

I

K

Bármikor fizetéseket teljes jog

4. OSZTÁ Ugykezel Pocahontas

5. OSZTÁ Elnök: Andrá; elteglátogató Homonal; nellyville.

8. OSZTÁ Ugykezel Union St.,

14. OSZ Ugykezel United, Pa

15. OSZTÁ Ugykezel Dillonvale,

22. OSZ Ugykezel Main St.,

24. OS Elnök: M Miniháyné; Box 253, C

PUN Ugykezel Pine St., E

31. OSZT Ugykezel Box 313, G rály Andrá

35. OSZT Ugykezel 44. Uled, I

37. OSZT Ugykezel No. 1, Box

40. OSZ Elnök: J ton, Ohio; 176, Barton nos, Box J látogató; 263, Barton Mikula Fer

43. OSZT Ugykezel Wick Have

51. OSZT Ugykezel Manitold, I

55. OSZ Ugykezel 1124 Fruit

59. OSZT Ugykezel Street, Fre

63. OSZ Ugykezel Gillespie A

77. OSZT Ugykezel Vintondale,

80. OSZ Ugykezel Murray, Ol

81. OSZ Ugykezel Dunmore S

82. OSZ Ugykezel No. 1, Box

90. OSZT Ugykezel So. Brown

98. OSZT Ugykezel Shinnston,

WE Ugykezel 125, Westn

109. OSZ Ugykezel Whitsett, I

Az Amerikai Magyar Segélyző Szövetség Bányavidéki Osztályai

Minden magyar bányásznak érdeke, hogy jó biztosítása legyen. Jó biztosítást csakis jó egyetnél kaphat.

AZ AMERIKAI MAGYAR SEGÉLYZŐ SZÖVETSÉGNEL különböző módzatú biztosításokat vásárolhat.

HALÁLESETI BIZTOSÍTÁS
egész életben fizetendő kötvényekre; husz évig fizetendő kötvényekre; hetven éves korban lejárt kötvényekre, mely esetben, ha előbb meg nem hal, a tag maga kapja ki a halálórási összegét.

MINDEN KÖTVÉNYNEK KÉSZPÉNZ ÉRTÉKE VAN

Bármikor marad ki a tag, mindig visszakapja, befizetéseinek ellenértékét. Felvétel után azonnal teljes jogúvá lesz az új tag. Nincs várakozási idő.

4. OSZTÁLY, POCAHONTAS, VA.
Ügykezelő: Szűcs Albert, Box 357, Pocahontas, Va.

5. OSZTÁLY, LEISENRING, PA.
Elnök: Mató János; jegyző: Tóth András; ellenőr: Borsodi József; beteglátozó: Spisák Pál; ügykezelő: Homonal János, Box 235, So. Connelville, Pa.

8. OSZTÁLY, WILKES BARRE, PA.
Ügykezelő: D. Kovács János, 391 Union St., Luzerne, Pa.

14. OSZTÁLY, TRAUGER, PA.
Ügykezelő: Nagy Simon, Box 167, United, Pa.

15. OSZTÁLY, DILLONVALE, OHIO
Ügykezelő: Kállai Istvánné, Box 67, Dillonvale, Ohio.

22. OSZTÁLY, SCRANTON, PA.
Ügykezelő: Czibolya József, 426 Main St., Dickson, Pa.

24. OSZTÁLY, CUDDY, PA.
Elnök: Miklós József; jegyző: Dancs Mihály; ügykezelő: Dancs Mihály, Box 253, Cuddy, Pa.

29. OSZTÁLY, PUNXSUTAWNEY, PA.
Ügykezelő: Ronyecz István, 324 Pine St., Punxsutawney, Pa.

31. OSZTÁLY, GLOUSTER, OHIO
Ügykezelő: Molnár József, R. 6, Box 313, Glouster, Ohio; jegyző: K. rál András, Box 286, Glouster, Ohio.

35. OSZTÁLY, UNIONTOWN, PA.
Ügykezelő: Gyöngyösi József, Box 44, Uledi, Pa.

37. OSZTÁLY, CORNING, OHIO
Ügykezelő: Titka János, R. F. D. No. 1, Box 31, Corning, Ohio.

40. OSZTÁLY, BARTON, OHIO
Elnök: Job Imre, P. O. Box 7, Barton, Ohio; jegyző: Gazdik István, Box 176, Barton, Ohio; ellenőr: Kiss János, Box 147, Barton, Ohio; beteglátozó: Ifj. Mikula Ferenc, Box 269, Barton, Ohio; ügykezelő: Idős. Mikula Ferenc, Box 269, Barton, O.

43. OSZTÁLY, WICK HAVEN, PA.
Ügykezelő: Csurrilla János, Box 28, Wick Haven, Pa.

51. OSZTÁLY, MANIFOLD, PA.
Ügykezelő: Kita András, Box 157, Manifold, Pa.

55. OSZTÁLY, FARRELL, PA.
Ügykezelő: Zimmermann Antal, 1124 Fruit Ave, Farrell, Pa.

59. OSZTÁLY, FREELAND, PA.
Ügykezelő: Bodor János, 416 Green Street, Freeland, Pa.

63. OSZTÁLY, PORTAGE, PA.
Ügykezelő: Vaszkó György, 1017 Gillespie Ave, Portage, Pa.

77. OSZTÁLY, VINTONDALE, PA.
Ügykezelő: Tóth Károly, Box 62, Vintondale, Pa.

80. OSZTÁLY, MURRAY, OHIO
Ügykezelő: Hajdu József, Box 31, Murray, Ohio.

81. OSZTÁLY, THROOP, PA.
Ügykezelő: Segenye István, 612 Dunmore St., Throop, Pa.

82. OSZTÁLY, LATROBE, PA.
Ügykezelő: Vincze János, R. F. D. No. 1, Box 283, Latrobe, Pa.

90. OSZTÁLY, BROWNSVILLE, PA.
Ügykezelő: Herman Imre, Box 318, So. Brownsville, Pa.

98. OSZTÁLY, SHINNISTON, W. VA.
Ügykezelő: Tóth Pál, Box 514, Shinniston, W. Va.

100. OSZTÁLY, WESTMORELAND, PA.
Ügykezelő: Gombos József, Box 125, Westmoreland City, Pa.

109. OSZTÁLY, WHITSETT, PA.
Ügykezelő: Verba Sándor, Box 82, Whitsett, Pa.

Betegsegélyezés heti 7 dollár, vagy 12 dollár. Mindig teljes betegsegélyt kap a beteg tag, megszakítás nélkül, míg a teljes betegsegélyt ki nem kapja.

Gyermekbiztosítás havi 15 centért 100 dollár, 25 centért 200 dollár. 16 éves korban minden ráfizetés nélkül iratnak át \$1000.00-os biztosításra. Kis egyletek csatlakozását a legelőnyösebb feltételek mellett tesszük lehetővé. Ne várják a kis egyletek, míg teljesen tönkremennek, hanem idejében kérjük nálunk felvételüket.

Minden számottevő magyar telepen van osztálya a Szövetségnek. Tíz taggal mindenütt lehet osztályt alakítani.

Érdeklődők írjanak erre a címre:

SZÖVETSÉG 1412 State Street
Bridgeport, Conn.

114. OSZTÁLY, LEECHBURG, PA.
Ügykezelő: Motko János, Box 712, Leechburg, Pa.

121. OSZTÁLY, ST. CLAIRSVILLE, OHIO
Ügykezelő: Katona Barna, R. F. D. No. 4, Box 149, St. Clairsville, Ohio.

123. OSZTÁLY, BARNESBORO, PA.
Elnök: Bacsó János; ellenőr: Id. Vianiczky Lajos; ügykezelő: Ifj. Marvar Imre, 309 18th St. Barnesboro, Pa.; beteglátozó és jegyző: Szolnocyk András.

132. OSZTÁLY, McADOO, PA.
Ügykezelő: Szalay Jenő, 58 North Sheridan St., McAdoo, Pa.

142. OSZTÁLY, CASSANDRA, PA.
Ügykezelő: Ifj. Uveges Sándor, Box 236, Cassandra, Pa.

146. OSZTÁLY, CLARKSBURG, W. VA.
Ügykezelő: Balogh János, Box 84, Ammore, W. Va.

158. OSZTÁLY, DONORA, PA.
Ügykezelő: Ösleger Ferenc, Box 959, Donora, Pa.

160. OSZTÁLY, MARTINS FERRY, OHIO
Ügykezelő: Székely János, Box 441, Martins Ferry, Ohio.

165. OSZTÁLY, WINBURNE, PA.
Ügykezelő: Kovács Imre, Box 277, Winburne, Pa.

167. OSZTÁLY, LINDORA, PA.
Elnök: Kántor József; ellenőr: Erdős Lajos; ügykezelő: Klnovszky Péter, Box 481, Lindora, Pa.

169. OSZTÁLY, MONESSEN, PA.
Ügykezelő: Vinyánszky János, 929 Graham Ave, Monessen, Pa.

173. OSZTÁLY, KULPMONT, PA.
Ügykezelő: Gyurcsó István, 18 So. 8th St., Kulpmont, Pa.

190. OSZTÁLY, MINERSVILLE, PA.
Ügykezelő: Kiss János, 508 N. Del Ave, Minersville, Pa.

192. OSZTÁLY, BLACK LICK, PA.
Ügykezelő: Fészki Józsefné, Box 61, Black Lick, Pa.

193. OSZTÁLY, PUEBLO, COLO.
Ügykezelő: Uveges Gáspár, 1515 Spruce St., Pueblo, Colo.

198. OSZTÁLY, CLARENCE, PA.
Ügykezelő: Dudics Sándor, Box 87, Clarence, Pa.

202. OSZTÁLY, YUKON, PA.
Ügykezelő: Sárosi Károly, Box 115, Yukon, Pa.

222. OSZTÁLY, EXPEDIT, PA.
Ügykezelő: Majancsik János, Box 258, Twin Rocks, Pa.

225. OSZTÁLY, ROSSITER, PA.
Ügykezelő: Steffan József, Box 118, Rossiter, Pa.

227. OSZTÁLY, STOWE, PA.
Ügykezelő: Mészáros István, Box 75, Stowe, Pa.

258. OSZTÁLY, PRICEDALE, PA.
Ügykezelő: Raboczy István, Box 72, Pricedale, Pa.

262. OSZTÁLY, TOMS CREEK, VA.
Ügykezelő: Vang István, Box 43, Toms Creek, Va.

270. OSZTÁLY, CLYMER, PA.
Ügykezelő: Lezsák András, Box 61, Clymer, Pa.

289. OSZTÁLY, NANTICOKE, PA.
Ügykezelő: Ur Gyula, 149 Phillips St., Nanticoke, Pa.

299. OSZTÁLY, JESSUP, PA.
Ügykezelő: Hreha Mihály, 219 Moosic St., Jessup, Pa.

304. OSZTÁLY, GLEN JEAN, W. VA.
Ügykezelő: Szakály Antal, Box 47, Sun, W. Va.

311. OSZTÁLY, FEDERAL, PA.
Ügykezelő: Badó Sándor, Box 87, Federal, Pa.

318. OSZTÁLY, WINDBER, PA.
Ügykezelő: Ráki Zsigmond, 300 Sixth St., Windber, Pa.

331. OSZTÁLY, LLOYDELL, PA.
Ügykezelő: Nagy István, Box 303, Beaverdale, Pa.

337. OSZTÁLY, UNIVERSAL, PA.
Ügykezelő: Varga Pál, Box 242, Universal, Pa.

343. OSZTÁLY, BEAUTY, KY.
Ügykezelő: Podor Sándor, Box 24, Beauty, Ky.

347. OSZTÁLY, MARSTELLER, PA.
Ügykezelő: Török Sándor, Box 152, Marsteller, Pa.

348. OSZTÁLY, BURGETTSTOWN, PA.
Ügykezelő: Kiss András, Box 336, Burgettstown, Pa.

349. OSZTÁLY, TRIADDELPHIA, W. VA.
Ügykezelő: Miller Ferenc, R. F. D. No. 2, Triadelphia, W. Va.

354. OSZTÁLY, GARY, W. VA.
Ügykezelő: Kondor János, Box 365, Gary, W. Va.

355. OSZTÁLY, PURSGLOVE, W. VA.
Ügykezelő: Kiss Lajos, Box 31, Ossage, W. Va.

358. OSZTÁLY, BRIDGEVILLE, PA.
Ügykezelő: Vég Mihály, R. F. D. No. 1, Box 4, Bridgeville, Pa.

369. OSZTÁLY, CENTRAL CITY, PA.
Ügykezelő: Zugrovich Mihály, Box 274, Central City, Pa.

372. OSZTÁLY, WINDSOR HEIGHTS, W. VA.
Ügykezelő: Orbán Mózes, Box 191, Windsor Heights, W. Va.

373. OSZTÁLY, MONAVILLE, W. VA.
Elnök: Szalai Mátyás; ügykezelő: Pálóczi István, Box 85, Monaville, W. Va.; jegyző: Nagy Sándor; ellenőr: Csenger Ferenc és Molnár Károly; beteglátozó: Id. Bacsó János, Monaville, W. Va.; id. Piri Sándor, Holden, W. Va. és Gyöngyösi János, Logan, W. Va.

377. OSZTÁLY, LYNCH, KY.
Ügykezelő: Z. Varga Balázs, Box 634, Lynch, Ky.

378. OSZTÁLY, WEIRTON, W. VA.
Ügykezelő: Szűcs András, Box 1201, Weirton, W. Va.

379. OSZTÁLY, W. LEISENRING, PA.
Ügykezelő: Kovács Ferenc, Box 281, W. Leisenring, Pa.

380. OSZTÁLY, NEW BRIGHTON, PA.
Elnök: Lőrincz István, 837 Grove Ave New Brighton, Pa.

381. OSZTÁLY, STAR JUNCTION, PA.
Ügykezelő: Iván János, Box 316, Star Junction, Pa.

387. OSZTÁLY, HELEN, W. VA.
Ügykezelő: Puskás László, Box 22, Helen, W. Va.

391. OSZTÁLY, NETTLETON, PA.
Ügyk.: Szunyogh Ferenc, Nettleton, Pa.

392. OSZTÁLY, COALHURST, ALTA CANADA
Ügykezelő: Beregszászi István, Box 8, Coalhurst, Alta Canada.

394. OSZTÁLY, BRETZ, W. VA.
Ügykezelő: Potoma Péter, Box 66, Bretz, W. Va.

395. OSZTÁLY, GALLOWAY, W. VA.
Ügykezelő: Szűcs Vendel, Box 42, Galloway, W. Va.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Eperjessy István, Johnstown, Pa. A pénzt megkaptuk és azt felállítás szerint számoltuk el. Köszönjük szíves fáradozását.

Todor Miklós, So. Bend, Ind. Önnök is szól ez az üzenet. Szabó János, Farrell, Pa. Önnök is.

Blizman Béla, Springdale, Pa. Önnök is.

Dobos Gábor, St. Clairsville, O. Mr. Himler volt valamikor azon a helyen, ahol a Holczer féle telepítés folyt, Norfolk, Va. mellett, azonban ma már nincsenek ott magyar farmerek.

Tótván Pál, Maynard, Ohio. A pénzt megkaptuk és azt felállítás szerint számoltuk el. Köszönjük szíves fáradozását.

Lázár László, Gary, W. Va. Önnök is szól ez az üzenet.

Gács Sándor, McAdoo, Pa. Önnök is. Az új előfizetőknek a lapot megindítottuk.

L. P. Terre Haute, Indiana. Compensation ügyében írtunk és amint megjön a válasz, tudatjuk majd Önnel.

Dudás János, Lorado, W. Va. Lapját mi nem szüntettük be és majd megfizet érte, ha módjában áll. Nem ön az egyedüli, aki ma küzdök az étellel, hiszen majdnem mindnyájan így vagyunk.

Mi táborunkat akkor is el akarjuk látni újsággal, amikor azok nem tudnak olyan pontosan fizetni, mint a régi időkben és a Bányászlap senkinek sem fog elmaradni azért, mert a mai rossz viszonyok között nem tud eleget tenni a fizetésnek.

Behun Lajos, Easton, Pa. Önnök is szól ez az üzenet.

Kosztu István, Allport, Pa. Önnök is.

Vaskó András, Portage, Pa. Önnök is.

Lukács Károly, Clume, Pa. Önnök is. És abban is biztos lehet, hogy nem fogjuk "törvényne" kollektálni az előfizetési díjat.

Pogány Lajos, Dehue, W. Va. Önnök is.

Tóth István, Toledo, Ohio. Önnök is.

Özv. Kocsis Istvánné, Vestaburg, Pa. Sajnálattal értesültünk boldogult férje elhunytáról. Örülünk, hogy tetszik Önnök a regény. A Bányászlap mindig egyezszik írival olyan regényeket iratni, mely tetszik az olvasóknak.

Nagy József, Marsteller, Pa. A pénzt megkaptuk és azt felállítás szerint számoltuk el. Köszönjük szíves fáradozását.

Lányi József, Red Dragon, W. Va. Önnök is szól ez az üzenet. Az új előfizetőknek a lapot megindítottuk. Mr. Telepoczky nevét kijavítottuk a címszalagon.

Halász Gyula, South River, N. J. A két dollárt megkaptuk és azt előfizetésnek meghosszabbításra fordítottuk. Sajnálattal értesültünk arról, hogy az Ön lakását kifosztották, két kis leányait is fojtogatták. Ilyenfajta eseményekről azonban a Bányászlap nem szokott írni. Reméljük, a tolvajt sikerül majd a rendőrségnek kinyomozni.

Domokos Mózes, Prenter, W. Va. A pénzt megkaptuk és azt kívánsága szerint számoltuk el. Köszönjük szíves fáradozását.

Fejes István, Brownsville, Pa. Önnök is szól ez az üzenet. Az új előfizetőknek a lapot megindítottuk.

Csorba János, Red Jacket, W. Va. Egy akér területen 44,944 négyzetláb terület van. A megadott címre december elsején megindítjuk a New American.

Bodis Géza, Yatesboro, Pa. A pénzt megkaptuk és azt felállítás szerint számoltuk el. Hálaán köszönjük szíves fáradozását.

Mikus István, Greensboro, Pa. Önnök is szól ez az üzenet.

Erdeky József, Ellwood City, Pa. Önnök is.

Bognár József, Stephen Németh, titkár.

Box 46, Monaville, W. Va.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGY ÉVRE \$2.00

FÉL ÉVRE \$1.00

(Hirdetés)

Egyleti Kalauz

CONGOI I. RÁKÓCZI FERENC Bányász BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult 1894 Január 11-én

Gyűléseit tartja minden hó 10-ike utáni vasárnap Congon, O. E. Tóth István termében. Az egylet hivatalos lapja a Magyar Bányászlap.

Elnök: Rejes János; alelnök: Urbán Mihály; pénztárnok: Tamás János; jegyző-titkár: Pallay János, Box 85, Congo, O., minden az egylet érdeklő levél hozzá küldendő; pénzügyi titkár: Kocsis István; ellenőr: V. Tóth István; naplóvezető: Ráski János; hármas bizottság: Varga András, Kádár Mihály, Babanics Antal; beteglátozó: Congon So. V. Pál, Drakesen Szára Péter; zászoló: Ifj. E. Tóth István, Babanics Antal; ajtóőrök: Lukács András, Ifj. E. Tóth István.

Hivatalos orvos: Dr. James Miller.

ELSŐ JOBS ÉS KÖRNYÉKE
MAGYAR Bányász BS. EGYLET
Székhelye: Jobs, Ohio
Alakult 1896 Január 6-án
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap

Gyűléseit tartja minden hó második vasárnapján Murray City, O-ban. Elnök: Boros József; alelnök: Popcz József; jegyző és titkár: Jager Imre, Box 424, Murray City, Ohio; pénztárnok: Imri Imre; ellenőr: Mészáros Imre; hármas bizottság: Boros József, Vasi Gyula, Hajdu József; zászoló: Krasznik Mihály, Mészáros Imre; beteglátozó: Murray Cityben Buday János, Holister, O-ban Molnár József; rendfentartó: Krajnyik Mihály; koffer gazda: Jager Imre.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE
JÉZUS SZT. SZIVE RÓM G. KATH. MAGYAR BETEGS. EGYLET
Székhelye: Latrobe, Pa.
Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök: Léway Mihály; titkár-pénztárnok: Varga István; ügykezelő: Vincze János; ellenőr: Jambor István.

Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján, délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házában.

WOODMEN OF THE WORLD
LOGAN VÖLGYI 188. SZÁMÚ
Bányász OSZTÁLYA
Alakult 1922 Junius 24-én.

Gyűléseit tartja minden hónap negyedik vasárnapján délután 2 órakor a Gyöngyösi János Colonial Halljában.

Elnök: Oscar Tábory; alelnök: Alex Veszprémi; titkár: Dan. Veszprémi, Box 32, Monaville, W. Va. minden egyleti levél hozzá címezendő; jegyző: Mike Litafik; pénztárnok: John Gyöngyösi; pénztári ellenőr: Charles Molnár; számvizsgáló bizottság: Alex Veszprémi, Joe Bokkon, Charles Molnár, Jasper Papp, Mike Litafik, Steve Vajda, Alex Zékány, Vince Madarász, Mike Kozma, Joe Kish, Steve Török; beteglátozókat mindenkor a titkár nevez ki, ha arra szükség van, ott, ahol a beteg tag jelentkezik; tagvezető: Dan. Veszprémi. Minden honfittas, aki egy erős alapon fekvő egyletnek tagja akar lenni, írjon neki a titkár címére és postafordultával pontos felvilágosítást fog kapni.

ELSŐ TUG RIVERI MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET
Alakult: 1903 október hó 1-én.
Székhelye: Gary, W. Va.
Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap

A főtitkár: Főelnök: Kiss Imre. Főelnök: Id. Nagy Mihály. Főtitkár: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., vidéki tagok levelei hozzá címezendők.

Főjegyző: Vincze János. Főpénztárnok: Soltész József. Háromtagú bizottság: Varga László, Horváth János, Szurcsik János.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-İK FÍOKJA TAGJAINAK FIGYELMÉBE!

Felkérjük a fiókhoz tartozó tagtársakat, hogy legyenek szívesek mindazok nálunk, Németh István titkár címére bejelenteni, akik az 1930 és 1931 évi osztályjaikat nem kapták volna meg.

Akik távol laknak, azok levélben szíveskedjenek sürdösen bejelenteni, hogy milyen összegeket kaptak 1930-ban és 1931-ben.

Azért kérjük ezt, mert előző titkáruk visszaéléseire jöttünk rá és azt akarjuk, hogy mindent jövőlegyen volt titkáruk, akik csak megkárosított, kártalanítsa.

Sürgösen kérjük azonban a tagtársak jelentkezését, hogy az ügyet elintézhessük.

Bognár József, Stephen Németh, titkár.

Box 46, Monaville, W. Va.

Főellenőr: Nagy István. Szertárnok: Kiss Imre. Pótlag és teremőr: Kiss Imre. Háromtagú bizottság: Tóth Lajos, Szabó Mihály, Buzsik József.

A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján délelőtt 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

1-ös Osztály, Filbert, W. Va.
Elnök: Horvát János; ale

MR. FORD DOLLÁRJA

A detroiti dollárcsászár leszallította a munkások fizetését. Egy dollárt vesz el egy szipantásra a napszámotól és tiltakozik ellene, hogy bérlevágásnak nevezzék az ujságok.

Beszélnék "prosperity wages"-ről, meg hasonló üres jelszavakról, elnevezik a bérlevágást "adjust"-olással, de summamódum mégis csak elvesznek napi egy dollárt minden egyes munkástól.

Fordék még csak azt sem mondhatják a munkásnak, amivel a bányák és gyárak urai szokták az embereiket maszlagnálni, hogy t. i. levágott munkabérek mellett több napi munkára lesz alkalmuk.

Ford is, a munkásai is jól tudják, hogy egyetlen egy kocsival sem fognak többet eladni, ha ezen túl a munkások egy dollárral olcsóbban fognak robotolni.

Egyszerűen arról van szó, hogy a Ford gyár nem keresett annyit tavaly, mint az előző esztendőben.

Huszonkilencben nyolcvanhárom millió, tavaly CSAK negyvenegy milliót jövedelmezett a Ford gyár és talán ebben az évben még kevesebb hasznót tudnak kimutatni.

Levágta hát évi harminc millió dollárt a munkások béréből és így ezután meg lesz az az évi profitjuk, amivel csak a legjobb években tudtak azelőtt dicsekedni.

Ahogy a Ford gyár nem fog több gépet eladni, éppen úgy nem ad ki több tonna acélt az acéltruszt sem, mióta a munkabéreket levágta.

Ott is csak arról volt szó, mindenütt csak arról van szó, hogy a profitot akarják növelni. "Tultermelés"-nek nevezik a termelt javaknak azt az értéket, amely a gyárak üzemét piac hiányában megbénítja.

A gyárak tulajdonosai tisztában vannak vele, hogy évek óta tultermelés mellett fognak dolgozni, mert a modern és még modernebb gépek gondoskodnak róla, hogy az éhbéért dolgozó munkások fogyasztani ne tudjanak.

Berendezkednek hát féldőre, de egész profitorra, féltermelésre és dupla nyereségre.

Azt akarják, hogy a befektetett és be nem fektetett milliók és billiók éppen olyan jövedelmet nyújtsanak féltürem mellett, mint

amilyent egész üzem mellett harcsoltak a fogyasztóktól. Ezt akarja a Ford gyár és el fogja azt érni a leszallított napszám mellett.

Az ország munkássága ki van merülve, el van fásulva, nem tud a bérlevágásnak ellentálni. És nincs is szervezete, amely egy ilyen ellentállást vezetne.

Ford a farkasok közt szalad, úgy üvölt hát, ahogy a Wall Street farkasai üvöltenek a teljes profitot követelve.

Ez nem lep meg már senkit az országban.

Talán a bérlevágással sem foglalkoznak egy ujság sem, ha nem akarják azt külön maszlaggal beadni.

Ha megmondanák egyenesen, becsületesen — hiszen van a banditákban is becsület — hogy levágják a munkások nyomorult fizetését.

Fordék azonban csak "re-adjustment"-ről beszélnek, hogy "szállítják le" az emberek munkabérét.

Ők csak a "prosperity dollárt" veszik vissza, amit Ford tavaly olyan nagy hangon megígért a Fehér Háznak látogatása alkalmával az embereknek.

És ami a világot sem jelent "bérlevágást".

És ha a lapok tovább is szemtelenkedni merészlelnék, ha továbbra is megjegyzéseket tesznek rá, hogy a nagyszájú dollárkrósz elcsipett egy dollárt minden nap minden munkásától, akkor még megéljük, hogy jövedelmének magyarázzák be az egy dollárt.

Akkor még majd megmagyarázzák, hogy most voltaképpen jobb dolga van a munkásnak. Mikor hát summamódumról, napi egy dollárt ellopunk Fordék a napszámjából.

KÖNYÖRÜLETES SZÍVÜ MAGYAR Bányászokhoz!

En, Faragó Sándor szolok hozzatok, bajtársaim, aki magam is nagyon sokáig vágtam a szent a bányákban.

Dolgoztam West Virginiában, különösen Gary vidékén és laktam Himlervillen is.

Súlyos beteg vagyok, több, mint egy éve súlyos fejeperáción mentem keresztül és a Bányász-laphoz beküldött bizonyítványaim bizonyítják, hogy teljesen munkaképtelenné váltam.

Sajnos, egyetem, melyekben

EMŐDY ÉS TÁRKÁNYI SZABADON

(Folytatás az 1-ső oldalról)

jönöm és így a szabadtás tovább munkája egészen Mr. Tá-boryra maradt.

Nem lehet leírni, hogy ez az ember mennyit dolgozott, mennyit hadakozott — rosszindulatú magyarokkal is, — míg elérte, hogy a fiuk szabadok lettek.

Csütörtökön ment át Rác Istvánnal, a holdeni 21-es bánya búrindház tulajdonosával Beau-tyra, ahol Majercsák Pál, Bocskay Gyula és az öreg Tárkányi csatlakoztak hozzájuk, Inezben pedig W. R. McCoy ügyvéd és egy mentek aztán Prestonsburgba.

A beauty-i magyarok közül a Tárkányi Pista apján kívül az öreg Majercsák és Bocskay Gyula voltak csak hajlandók ingatlanlaik kezességet vállalni és ezért volt szükség arra, hogy a nagy tekintélyű W. R. McCoy is átmenjen Prestonsburgba és birtokaival ő is kezessédjön a fiukért.

Mr. McCoy annak a barátságának a kapcsán, mely őt Himler Mártonhoz és rajta keresztül a magyar bányászokhoz fűzi, megtette azt a szívesseget, amit egyes magyarok nem voltak hajlandók megtenni. Mr. McCoy különben a per egész folyamán al-lalandoz segítségünkre volt.

A bondon a bírő nem szállította le — ellenben a beauty-i magyarok birtokainak értékelésénél olyan liberálisnak bizonyult, hogy a két fiu mégis csak kiszabadult.

Igy jutottak a gyerekek szabadságra. Lehet-e leírni két ember boldogságát, akik több, mint 20 hónap után szabadságra kerülnek? Leírhatja-e toll az öreg Tárkányi boldogságát, szívetpő sikoltását, amikor Pista fiát

vagyok, nem fizetnek ily esetben félpenzt és mert már minden pénzemet feléltam, most a lehető legnagyobb nyomorúságban vagyok.

Arra kérem könyörületes szívű testvéreimet, hogy aki teheti, se-gítsenek adományokkal, hogy éhen ne kelljen vesznem. Az adományokért előre is Isten áldását kérem.

Alex Faragó
5228 S. Newland Ave
Box 390
Chicago, Ill.

Munka-hirek

Clospint, Ky. Egy testvér közli, hogy ott 2—3 napokat dolgoznak egy héten. A legnagyobb baj, hogy a kereset vékony, az élelem ára meg nagyon drága.

Marsteller, Pa. Nagy József bajtárs tudatja, hogy csak 1—2 napokat dolgoznak egy héten és a kereset akkor is nagyon gyenge, mert sok az ember és a jó plézeken ladoló-gépekkel szedetik a szent. Mindenkinél a kom-pánia storeban kell vásárolni.

Brownsville, Pa. Fejes István munkástárs írja, hogy arrafelé nagyon gyengén megy a munka, csak 1—2 napokat dolgoznak egy héten és nagyon sok nép van munkátlanul.

Murray City, Ohio. Kovács Ferenc bajtárs tudatja, hogy ott nagyon rosszul megy a munka, csak 2 napokat dolgoznak egy héten. Új embereket most egyáltalán nem vesznek fel.

Martins Ferry, Ohio. Egy testvér közli, hogy ott a Laughlin bányaiban nagyon gyengén megy a munka, csak 1½—2 napokat dolgoznak egy héten. A fizetést október 1-én levágták, most 55% centet fizetnek egy tonna szén ladolásáért, új emberel

meglátta? A megtört, sokat szenvedett édesanya nem tudott más szólni, mint:

Nem igaz, nem igaz. Ébren vagyok, vagy álmodom? Te vagy az, Pista fiam?

Tárkányi Pistát testvérei: Pa-li, Gábor, meg Mariska huga ölel-gették, csókolták és nem hinném, hogy csütörtök este volt boldo-gabb család, mint Tárkányié.

Onnan Emődy Jánost vitte Rác István autója haza Wil-liamson mellé, New Campre, ahol édesapja, meg árva kis test-vérei zokogtak a boldog viszont-lás öröme.

Szabadon vannak hát a fiuk és mi erősen hisszük, hogy a

Most Iowa államban inditot-ták meg a harcot a Scotch Ridge bányák munkásai, azonban, amik-akor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

következő lépés már az lesz, hogy a januári tárgyaláson tel-jesen szabadokká teszik őket.

Amikor ezt az örömhírt meg-irtuk, nem mulaszthatjuk el újra itt nyilvánosan megköszönni Tá-bory akának azt az igazán ön-feladózó, önzetlen munkát, amit ebben az ügyben végzett.

Valamint a loganvidéki ma-gyaroknak, ezek közül is Mada-rászeknek, Litafikéknak, Rácék-nak, Szepesyeknek, Királyéknak, hogy autójuk mindig rendelkezésre állt, ha arra szükség volt.

A nagy pernek még nincsen vége, de a következő felvonás elé már sokkal több bizalommal, sokkal több reménnyel merünk nézni, mint az előzőek elé.

A legközelebbi ítélet Prestons-burgban csak felmentő lehet.

FÁY FISHER ANDOR.

UJRA A TILTÓ PARANCS...

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

A bányászoknak ebben az or-szágbán nem szabad nagyobb darab kenyéért harcolniok, mert akkor a bányaurak. Nyomban a miködésbe lépnek és minden módon megakadályozzák a bá-nyászokat kenyérharcukban.

Módjukban áll ezt megten-niök, mert hiszen a bánya-veken minden hatalom a bánya-bárók kezében van.

Az állami kozákok, a bírósá-gok is csak a bányaurak érde-keit védik.

KIS HIRDETÉSEK

KERESTETÉS

Fedor Mihály, Abauj Torna megye, Fony községbeli bányát keresem. 1891-ben jött Amerikába. Legutóbbi tartózkodási helye Dante, Va. volt. Ha valaki tud hollétéről, szíveskedjék tudatni Fedor Jánost, vagy Markó Józsefnek, Box 32, Appalachia, Va.

MUNKALKALOM

Jó otthon egy özevgy asszony. Keresek egy 45 éves gyermektelen magyar asszonyt. Csicseri, Ung me-gyei elnyben részesülnek. Erdek-lők irjanak "Jó otthon" jelisére és a Bányászlap kiadóhivatala továbbítja a leveleket.

Keresek egy negyven-ötven és körüli özevgy házvezetőnőt. Egy gyermek nem hátraz. Házasság nincs ki-zár. Joseph Sz. Box 375. Smithfield, Ohio.

TALÁLMAZ

sikerének előmozdítására. meg-védésre a értékesítésére taná-csot adok DIJTANUL. For-duljon hozzám bizalommal

ZH POLACHEK

10 FONT LEVELES pipadohány (válogatott) ára \$1.50. Agya-g pipa ingyen. — 50 drb. 5 centes szivar ára \$1.50. — Fizesse, mikor megkapja.

HICKORY RIDGE FARM

Fulton, Ky. Sept 50.

KÉSZÜLŐDÉS A VILÁGKIÁLLÍTÁSRA

A chicagói jugoslovok kitűnő mű-sorral szórakoztatták a hallgatókat a W9XAA és a WCFL rádió állomá-sok utján a legutóbbi vasárnap dé-lutánján. A műsort Dr. George Kolom-batovich nyitotta meg. Jugosla-via konzulja, A műsor közepette John R. Paladuch, a jugosláv csoport elnö-ke, a következő beszédet tartotta:

"Hálával fogadtam azt a megtis-zelő megbízást, hogy a jugosláv csoport nevében ismertesseim terveinket és céljainkat és hogy miképen óhaj-tjuk megmutatni a kiállítás kö-zösségének. Azonkívül megemlítem méltó ennek az országunk a lézmű-lyan, mert hiszen közfelfogás, hogy a jugosláv művészetben, szöveg-nyelvben és különböző kézi munkákban szinte utólrhetetlen Jugosla-via la-kossága.